Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng nhà kho Quan Yên Đường

NĂM THỨ NHỨT SỐ 287 — GIÁ MỖI SỐ 0$05 — NGÀY THỨ BẢY 4 JANVIER 1930

Dân nào đồng nói một thứ tiếng thì dân đó mới dễ liên lạc nhau.

THẦN-CHUNG

XUẤT BẢN MỖI TUẦN SÁU

Chủ-nhiệm : DIỆP-VĂN-KỲ

Tòa báo : Góc đường Filippini và Espagne — GIẤY THÉP NÓI : 324

Chủ-bút : NGUYỄN-VĂN-BÁ

DEPOT LEGAL INDOCHINE 12/4

Việc kinh - tế trong nước

CHÁNH-PHỦ ĐỊNH TĂNG THUẾ ĐƯỜNG NHẬP-CẢNG

Sự quan - hệ đường với gạo

Vài mươi năm về trước, xứ Nam-kỳ toàn dùng đường trong nước. Thứ đường thẻ ở Biên-hòa Bà rịa là hạng đen, xấu, phổ-thông người ta hay dùng; còn làm bánh, làm mứt, thì dùng thứ đường cát trắng mà khách - trú mua của người Annam mình ngoài Quảng-nam Quảng-nghĩa đem vô bán. Mỗi một năm, Namkỳ tiêu đường Quảng-nam Quảng-nghĩa kể đến hàng mấy vạn tạ, không phải ít. Bấy giờ Annam ta chưa có nhà buôn to, đường của Annam bán cho Annam mà phải nhờ tay Khách - trú làm trung-gian, mỗi lợi lớn vào trong tay họ, ấy là một sự đáng tiếc. Nhưng cũng còn chưa hại mấy, vì Namkỳ con ăn đường Quảng-nam Quảng-nghĩa thì đường hai tỉnh ấy còn có cạnh tiêu được.

Lúc về sau, độ 15, 20 năm nay đường ở ngoại-quốc như Java và Philippines lần lần chở qua bán ở Nam - kỳ ta. Đường của họ nấu bằng máy, đã trắng lại trong sạch hơn đường Quảng nam Quảng nghĩa xa lắm, mà giá cũng không cao, thành ra người ta ưa dùng đường ấy hơn là đường bổn quốc. Cho đến bây giờ đây, ở Namkỳ, từ thành thị đến thôn quê, đến đâu cũng thấy người ta dùng đường ngoại quốc, tức là thứ đường bột trắng lâm bán trong các tiệm nước và thứ đường thẻ vo thùng sẵn.

Người ta hay trách sao người mình không có lòng sốt sắng dùng nội hóa. Cứ trách như vậy mà không xét cho đến đầu đến đuôi để tìm phương cứu chữa thì vô ích. Vả chăng, đường của mình xấu, đường của ngoại quốc tốt mà giá tiền cũng ngang nhau, thì ai dại gì chịu mất tiền mà chẳng mua lấy miếng ngon? Dầu cho người thương nước đến bực nào đi nữa, có lòng sốt sắng giúp đồng bào mấy đi nữa cũng khó lòng xài đường ta sau khi đã thấy đường ngoại-quốc.

Ở Nam-kỳ đã vậy thì Bắc-kỳ cũng vậy mà cả nước đâu đâu cũng vậy, bây giờ đi đến đâu cũng thấy rộng đường ngoại-quốc cả, đường ta chẳng còn tiêu thọ được mấy thì. Bởi vậy, Quảng-nam Quảng-nghĩa là hai xứ sản đường ra đủ cung cấp cho cả nước ăn dùng từ thuở nay, người hai xứ ấy nhờ nghề làm đường mà trị sanh vượng thì ngày nay hầu như muốn tuyệt nghiệp.

Nghề đường của họ ngày nay giảm đi nhiều lắm, vì bán không chạy nên ít ai làm. Bao nhiêu đất trồng mía rồi trước thì bây giờ không trồng nữa mà để gieo lúa. Mà hễ gieo lúa thì sao cho có lợi bằng trồng mía để nấu đường? Vả lại, đường trắng của họ nấu ra không tranh lại với đường ngoại-quốc thì họ không nấu đường trắng nữa mà chỉ nấu đường đen để bán cho Khách trú mua chở về Hương cảng. Như vậy, chẳng những nghề nghiệp không được càng ngày càng khéo lên, mà lại càng ngày càng vụng xuống!

Mọi sự làm ăn trong nước ta đại để đều như vậy cả. Nghề gì cũng giữ theo lối cũ, cứ chịu vụng một mực mà không hề biết cải lương, biết học khôn học khéo, thì tài chi tranh lại được với khoa học đời nay? Cho nên, trong nước ta từ nầy về sau, bất kỳ việc gì cũng vậy, nếu muốn tranh cạnh với đời, thì phải theo đòi khoa - học kỳ xảo; không thế thì nguy lắm, sợ có ngày chẳng còn chỗ thở!

Có lẽ cũng vì thấy nghề đường xứ ta lụn bại quá, Chánh-phủ muốn cứu vớt cho một ít nên mới có sự nghị tăng thuế đường nhập cảng, nâu để hạn chế bớt đường ngoại - quốc đem bán trong nước ta, và bảo hộ cho nghề làm đường bổn quốc được phát đạt.

Mới rồi quan Thống-đốc Nam kỳ có giao cho bản ủy - viên thường trực của Hội đồng quản hạt một bổn nghị án nói về sự tăng thuế ấy, và hỏi ý kiến các ủy viên đối với việc ấy thế nào. Sau khi thảo luận, các ủy viên trả lời rằng việc ấy quan hệ với nhà nông nhà thương trong xứ, thì trước phải hỏi ý kiến phòng thương mại và canh nông đã, rồi mới có chỗ bàn luận được.

Xem qua trương thứ nhì

TRƯỚC HỘI-NGHỊ HẢI-QUÂN

Ý kiến nước Pháp đối với cuộc giảm chiến thuyền

Theo nước Pháp, thì cuộc giảm binh thuyền, phải tùy theo cuộc giảm binh chung, chỉ có một mình hội Vạn Quốc có đủ quyền giải quyết mà thôi.

Dư luận ở Pháp bây giờ đều xây theo hai cuộc hội nghị sẽ đến đây, là hội nghị hải quân, và hội nghị La Haye lần thứ hai. Về việc hội nghị sau nầy, có dịp chúng tôi sẽ nói thêm, nay cứ nói về ý kiến nước Pháp về cuộc hội nghị trước mà thôi.

Mới rồi, nhơn việc bàn cải số công-nho thủy binh tại Hạ-nghị-Viện Pháp, ông Leygues, thượng thơ bộ thủy, binh tuyên bố rằng không khi nào chánh-phủ Pháp để cho Londres thế Genève mà giải quyết vấn đề giảm binh bị đâu.

Cuộc hội-nghị ở Londres bất quá là một cuộc hội nghị dọn đường để cho Hội Vạn quốc trù liệu cho chín chắn. Nước Pháp không khi nào chịu cho một nước nào buộc mình phải có bao nhiêu số tàu bè đâu.

Rồi quan thượng thơ nói rằng chương trình thủy binh nước Pháp đều do sự bảo tồn nhứt đất nước và thuộc địa của mình mà tạo lập ra. Công-nho số thủy binh bây giờ, đối với công nho toàn quốc chỉ chiếm 5 %, mà thôi, còn năm 1914, thì nó lên đến 12 %.

Ở cuộc hội nghị Washington mấy năm trước mà nước Pháp nhượng bộ là có ý để cho các nước khác công nhận cho mình có quyền đóng những tàu nhẹ, quyền đó là quyền cần nhứt của mình. Bây giờ nước Pháp quyết định cho không thiên hạ nhứt mình vào một hạt nào cũng được nữa đâu.

Vả lại cuộc giảm binh dưới nước phải tùy theo cuộc giảm binh trên trời, và binh dưới đất dây là mới một phần cuộc giảm binh chung của hội Vạn-Quốc còn đương giải quyết đó thôi.

DIỆP-VĂN-KỲ

CHÁNH-TRỊ

Ấn-độ và Đông-dương

Đông-dương gần Ấn-độ lắm, vì bởi vậy cho nên những điều mà bọn (?) Ăng-lê chúng ta đương thi hành một cách rất nguy hiểm bên Ấn - độ, thì chúng ta chẳng nên chẳng để ý đến.

Ngày nào mà Ăng-lê làm lỗi nầy hết kế lỗi khác cho đến nỗi phải ôm lấy để quốc mà khóc giống như vua Boadbil đã khóc cái sự nghiệp đế vương của mình, thì ai dám chắc rằng, lúc bấy giờ, nước Pháp lại khỏi nhìn Đông - dương mà khóc?

Đó là lời của tờ báo L'Opinion thuật thời cuộc Ấn-độ ngày nay mà bàn ra như thế.

Thật tôi đây cũng chẳng có cái bi quan gì giống như qui-đồng-nghiệp ở đường Pellerin mà nghĩ cho rằng có một ngày kia Mariane lại sẽ bắt chước hoàng hậu Ayescha, mẹ vua Boadbil mà nói với chánh-phủ cộng-hòa: « Con hãy khóc như đàn-bà, khóc cho cái cơ nghiệp mà con không biết gìn giữ như một người trượng phu, như một vị quân chủ »

Người đời sống trăm tuổi, sự nghiệp nào, dầu kiên cố đến đâu, cũng đã có cái sức của thời-gian nó cho người ta biết rằng hiện thiên hạ là một cái công lệ chẳng ai tránh khỏi.

Ai sẽ làm chủ tương lai?

Đố ai biết đặng?

Song day tôi cái muốn nhắc lại cái lời của một ông bạn học sanh Ấn-độ, hiện nay đương là một nhơn vật trọng yếu ở xứ người, nói rằng:

« Vấn - đề Âu-Á giao thông do bởi cái tương của dân-tộc Ấn-độ mà giải quyết. Cứ theo địa-dư mà nói, thì Ấn-độ là cái đầu mũi làm cho Âu-á tiếp tục nhau. Ngày nào mà Ấn - độ đã thoát ly ra khỏi cái phạm vi đế quốc của người Ăng-lê, thì Âu-Á lại sẽ tách ra mỗi người một ngả mà đi theo con đường tấn - hóa tự nhiên, nghĩa là mỗi bên đều được tự chủ lấy cái vận-mạng của mình.

Mà thật thế, bao giờ mấy chiếc Chiến-hạm của Âu-châu hết thảy tung hoành trên mặt biển Ấn-độ, thì cái sự nghiệp đế quốc của Âu-châu cũng sẽ thành ra một trò kỳ vãng.

Ngày ấy là ngày nào?

Ngày nào chưa biết. Song có một điều chắc là quả có cái ngày như thế, thì Đông-dương chẳng qua cũng là một cái ngôi sao nhỏ nhỏ bị hấp lực nó rút bắt phải chạy vòng quanh như các ngôi sao khác ở trong địa phận của mình.

Dầu cho ai có cao tài tật túc bao nhiêu cũng phải khoanh tay mà chịu.

. . . . . .

. . . . . .

DIỆP-VĂN-KỲ

Thế - giới A - phiện

Số người Tàu ghiền ở Ấn-độ và số thuốc phiện hút trong năm 1928

Ở Đông dương mình được tự do hút a-phiện. . . . . .

Tòa kiểm duyệt bỏ một đoạn

Chớ còn ở bên Ấn - độ, họ bắt những người hút phải có lãnh bằng cấp, như là cái giấy phép riêng, trong đó có ghi tên tuổi và chụp hình, mỗi khi đi mua thuốc phải cầm giấy ấy theo làm bằng thì tiệm mới được bán. Cũng nhờ đó mà hễ ai đã ghiền thì chánh-phủ biết liền được cả, tiện cho sự làm thống kê.

Cái biểu thống-kê về người Tàu ghiền a-phiện ở Ấn-độ do chánh-phủ Ấn-độ-Hà lan (Nước Ấn độ có một phần thuộc về Hà-lan nên kêu như vậy) báo-cáo về năm 1925 như vầy:

Những người ghiền á-phiện có bằng-cấp cộng là 19.552 người hút mười phiện hết 337.011 lượng, 4 chỉ 9 phân; còn người hút chơi chưa thiệt thọ cộng là 70.266 người, hút hết 868.347 lượng, 5 chỉ 2 phân. Cộng hết thảy Huê-kiều ở Đông Ấn độ hút á-phiện là 89.818 người, hút hết 1205 359 lượng.

Cũng theo biểu thống kê năm ấy, hết thảy Huê-kiều ở Đông Ấn-độ cộng là 959.510 người, và lấy số người hút trên kia mà so, thì cứ mỗi 10 người là có một người hút.

Lại tính 16 thuốc hút hết 1 205.359 lượng, và mỗi lượng giá là 25 « thuần » (Gulden, tiền Hà-lan, bằng tiền Ăng-lê 1 Shilling 7 Pence, người Tàu kêu tắt là Thuần) thì mỗi một năm phí hơn 30 triệu « thuần » vậy. Ghê thay!

Tiếc rằng ở Đông dương ta không biết được thử số người hút là bao nhiêu. Chắc Annam ghiền đã đông rồi, còn các chú bẹp tai ở xứ nầy cũng chẳng phải là ít.

Vậy mà ba ông phái viên điều tra thuốc phiện của Vạn quốc hội đến đâu cũng ngoạn cảnh ít bữa rồi đi, thì không biết có điều tra được những gì.

Một trường học mới của Huê-kiều ở Bình-tây

Người Khách trú ở ta đây, độ 15 năm nay họ chăm về việc giáo dục cho nhau lắm. Kể cả Saigon Cholon có nhiều trường học rất nguy nga đồ sộ, mà mỗi ngày họ còn cứ lập thêm hoài.

Mới đây, những người khách Quảng-đông mà thuộc về hu ện Tân-hội, là quê quán ông Lương-khải-Siêu, có chung nhau được 80 ngàn đồng bạc mà lập một trường lớn tại Bình tây gần Cholon. Họ góp được nhiều tiền như vậy là vì người Tân-hội trú ngụ tại đây đông lắm, và lại nhiều nhà giàu, cũng là người văn-vật hơn các huyện khác.

Trường nầy qui-mô to-tát lắm họ làm đã gần xong, nghe đâu một vài tháng nữa sẽ lạc-thành và bắt đầu khai học.

Họ ở ngu mà như vậy; còn mình là dân bổn-xứ đây thì lại cứ nghe kêu van rằng con nít không có chỗ học. Thấy họ mà mình phải mắc cỡ. Ước gì các nhà hữu tâm lập thêm trường tư cho nhiều đặng giáo dục đàn em đi, kẻo trường nhà nước còn ít quá.

Vụ giết phi-phà chảy ở Cholon

Ung-lang Hoa khỏi bại, hai kẻ sát nhơn đã thú thật rồi

Các độc giả còn nhớ chuyện hai người Khách chợ cực giết một cô phi-phà chảy ở Cholon hôm chiều thứ bảy rồi.

Cô nầy tên Ung-lang-Hoa bị bịnh vào nằm nhà thương, nay khỏi bại, còn hai người kia tên là Phú-thọ-Tường, và Vương-văn-Kham, cả hai là người nước Hẹ đều may quần áo ở đường hẻm Jardin. Cả hai đều thú thật rằng mình muốn trả thù, nhưng không nói rõ vì sao mà trả thù.

Cậu Phan-châu-Giai học trò ở Vĩnh-Long ở tù 6 tháng mới được thả ra

Cậu Phan-châu-Giai trước là học - sanh ở Vĩnh - long. Cậu vì đi rải truyền đơn phản kháng về vụ Ngu. ền - an-Ninh và vụ bãi Tương khẩu nên bị Tòa Vĩnhlong xử phạt 3 tháng tù. Quan biện lý nói phạt một người học sanh như vậy con nhẹ, nên chống án về Saigon Tòa xử thêm 3 tháng nữa!

Cậu ở 6 tháng xong, nay đã được thả ra rồi.

CÂU CHUYỆN HÀNG NGÀY

Thế nào gọi là điên?

Theo một tờ báo kia, thì có nhà toán-học Ăng-lê liệu trước rằng trong ba thế - kỷ nữa, người Âu-châu sẽ điên hết.

Rồi đó qui đồng - nghiệp lại tự hỏi: nói vậy hay vậy, chớ ai sống dặng 300 năm mà biết lời nghịnh liệu ấy trúng hay trật.

Theo ý tôi, thì không trúng không trật chi hết. Vì điên là một tiếng ở trong cái lệ tương đối, tùy người ta hay nói hay dùng, kỳ thiệt chưa ai hiểu rõ nghĩa nó ra sao hết.

Cái dấu điên dễ hiểu nhứt là xé áo xé quần. Ấy vậy mà thế-gian sanh ra lắm chuyện điên khùng vốn bởi từ hồi ba A-đà lấy lá mà che mình lại. Và nếu như lấy sự lõa thể mà gọi rằng điên, thì chẳng cần chi phải chờ đến ba trăm năm, ngày bây giờ Âu-châu cũng đã gần điên hết phân nửa.

Người ta lại nói điên là kẻ nào hoặc tư tưởng trái với lệ thường, hoặc hành động khác hẳng với phần đông.

Napoléon một tay dựng nên cái sự nghiệp Đế-quốc cho nước Pháp là một chủ điên, mấy nhà philosophe trong đời thế-kỷ 18 xướng ra cái thuyết dân - quyền cũng đã bị người ta cho là một phường lãng trí.

Chi như nói kiểu Ăng-lê, vì sợ cho dân Ấn-độ độc-lập, chắc họ sẽ chém giết nhau, nên nhiều khi phải đem tàu trận sang mà bắn trước, thì có thể nào điên hơn nữa đâu?

Chiếu theo gương của người Ăng-lê, thì Âu-châu ngày bây giờ cũng ít ai đáng gọi là tỉnh.

Đó là chuyện người, còn mình đây, ai điên? Ai tỉnh.

Ai tỉnh? Ai điên?

Những ai là kẻ trăm mưu ngàn chước, vào cái, ra lòn chỉ biết tính sao cho nhiều thân phi gia mà chắc gì là không phải điên?

Còn như kẻ lắm thân trời nổi, bỏ nhà cửa vợ con, vào tà ra khám, thiên-hạ đều tưởng là đồ khùng, mà chắc gì là không tỉnh?

Anh chàng tự xưng hoàng - đế với ông thánh Tây ninh là điên hay tỉnh?

Cô thiếu - nữ bị nhốt vào nhà thương điên Chợ-quán, rồi cứ ngồi thơ thẩn ca một mình:

« Kìa nước non ai, ai giữ nước non? »

Điên hay tỉnh?

TÂN-VIỆT

Thiện - Chiếu

PHẬT HỌC TỔNG YẾU BỊ PHÊ - BÌNH LÀ PHẢI!

(*Tiếp theo*)

Khoản theo đúng từng chữ của nguyên - văn. — Trước khi biện về khoản nầy, xin thưa cùng tiên sanh rằng: Phật-học có khác hơn văn-nghệ, phật học không nê-cổ văn-tự, phật-học sở-dĩ để cầu thấy tánh sáng lòng. Tánh tức là bổn-tánh, lòng tức là chân-tâm, bổn-tánh tức là cái bổn thể không sanh không diệt vậy. Người sanh trên đời, không khác như ở trên sân hát, cái màn hưng vong, trung, nịnh tuy có lắm lúc đổi đời, nhưng chẳng qua một cuộc giả. Đã là cuộc giả, sao lại ta khi cười, khi khóc, lúc giận lúc, thương? Ấy bởi «vọng tâm» chấp trước, tại mình làm khổ cho mình! Cho nên cái mục đích học phật là cần cho khỏi khổ được vui, muốn cho khỏi khổ được vui phải tìm cho thấy cái chân tâm không sanh không diệt ấy. Người học-phật, trước khi chưa thấy chân-tâm cũng phải mượn đến văn-tự, cũng như mượn ngón tay để chỉ mặt trăng, mượn cái nôm để bắt con cá vậy. Nếu cứ ngó ngon tay thì không bao giờ thấy được mặt trăng, cứ cố cái nôm thì không bao giờ bắt được con cá, cũng như cứ nê cổ văn tự thì không sao thấy được chân tâm. Kết cuộc còn cái vọng-tâm sanh diệt thì khổ cũng vẫn khổ, thế thì có ích lợi gì đâu! Cho nên Phật thuyết pháp 45 năm chưa hề viết ra một chữ, không những không có một chữ, mà lại cũng không có thuyết pháp!

Phật nói rằng: « Nếu ai nói ta có thuyết pháp, ấy là chê ta, vì không hiểu cái sở thuyết của ta » (Nhược nhơn ngôn như lai hữu sở thuyết pháp, tức vi báng phật bất năng giải ngã sở thuyết cố. = Kim - cang - kinh) Ngài nói rằng: « Không pháp nào gọi là pháp đáng nói mới kêu là nói pháp » (Vô pháp khả thuyết, tọi danh thuyết pháp = Kim - cang - kinh). Ngài lại nói: « Các ông tỉ-kheo! Phải biết rằng ta thuyết pháp ví như chiếc bè (khi chưa qua sông phải cần có bè), pháp còn phải bỏ, huống chi là phi-pháp... (Như đẳng tỉ kheo, tri ngã thuyết pháp như phiệt dụ giả. pháp thượng ưng xả, hà huống phi pháp = Kim-cang-kinh.

Ấy là Phật dạy rằng: Phải lìa hết chủ nghĩa và tiếng nói mới thấy được chân-tâm.

Bởi tôi thấy trong khoản nầy nhiều đoạn tiên sanh cố hơi nê cổ văn tự, sợ e trở ngại về sự nghiên cứu phật học, nên tôi nói có hơi dông dài một chút, xin tiên sanh lượng cho. Và nếu nê cổ văn tự thì thế nào cũng sai lạc ý nghĩa trong văn kinh. Vậy xin dẫn một đoạn dưới đây để cùng tiên sanh bàn bạc.

Như câu kinh Niết - bàn ở trang 17: «Phụ tác bất thiện, tử bất đại thọ, tử tác bất thiện, phụ bất đại thọ. Thiện tự hoạch phước, ác tự thọ ương».

Tôi dịch: « Cha làm điều chẳng phải, con không chịu thế được, con làm điều chẳng phải, cha cũng không chịu thế được». Nhưng sách in sót: «...Cha cũng chẳng chịu được».

Tiên-sanh nói: «Nguyên-văn, trong câu sau, cũng có chữ « được » nữa, sao dịch lại bỏ đi?»

Nói cho phải, trong sách Phật học tổng yếu thiệt có nhiều chỗ thiếu sót và sai lầm, vì bởi sửa không kỹ. Như trang đầu sót luôn một câu: « .... lần là loài mao trùng (trùng lông) » mà trong biểu đính chánh cũng không có bỏ vào cho đủ. Vả lại biểu đính chánh cũng có chỗ sai nữa, như « kín nhiệm » mà sai là « kính nhiệm ». Nhưng câu « cha cả cũng không chịu được » thì trước biểu đính chánh cũng có sửa lại rồi. Thưa tiên sanh: Tôi không bao giờ dám bỏ nghĩa chữ « đại »!

Tiên sanh nói: « Nguyên-văn không có ý gì là « được » thì sao trong câu dịch lại thêm chữ « được ». Tiên - sanh lại nói: « Chữ « được » nghĩa là « có thể » nên khi nói « con không chịu thế được » tức là « con không có thể chịu thế ».

Thưa phải! theo lý nhân quả, ai gây nấy chịu, cũng như *không thể* mượn lỗ mũi của người khác mà thở *được*. Dầu tiên - sanh nói: « Không thể được » là « con không thể chịu thế », thưa tiên-sanh, nói như vậy cũng được. Vì cha làm quấy, dầu con có lòng thảo muốn chịu tội thế, cũng không thể chịu thế được. Cả câu « không chịu thế được » là có cái ý nghĩa nói quả-quyết rằng: « Dầu có, lòng thương nhau, cũng không bao giờ chịu thế cho nhau được », Ví như câu: « Con cháu tuy chật nhà, cũng không cất thế được », nếu bỏ chữ « được » đi, thì thành con cháu bất hiếu!

Bài dịch ấy, tiên sanh sửa lại rằng: «Cha làm đều chẳng lành, con chẳng chịu thế; con làm đều chẳng lành, cha chẳng chịu thế. Ai lành nấy được phước, ai ác nấy mang họa».

Thưa tiên sanh! Ba chữ «chẳng chịu thế» nó hàm có cái ý nghĩa cha con đối đãi với nhau rất là lãnh đạm vô tình, ai chết nấy chịu, không ai chịu thế cho ai. Lại chẳng chịu thế, chớ không phải muốn chịu thế mà không được. Trái lại thì là «nếu muốn chịu thế cũng được.» Thế thì nó trái hẳn với lý nhân quả rồi!

Mấy đoạn dưới như câu: « Trong đời duy có sự sanh tử là lớn hơn cả », và « Không biết được bổn tâm, thì học đạo cũng vô ích v.v. », và « Những kẻ phàm phu dại dột, chỉ biết cải lỗi trước, mà không biết chừa lỗi sau » v.v..., tôi dịch có thêm bớt mà tiên sanh cho sự thêm bớt ấy là quan hệ, vậy nên xin thưa cùng Tiên sanh rằng: Trong kinh Niết bàn Phật có dạy: « Theo kinh rõ nghĩa, chớ theo kinh không rõ nghĩa». (Y liễu nghĩa kinh, bất y bất liễu nghĩa kinh). Nếu không rõ nghĩa, thì dầu lời Phật cũng có thể cải được Phật-giáo cho người tư-tưởng tự do, sở dĩ khác hơn tôn-giáo là ở chỗ đó. Thế thì thêm bớt mà rõ nghĩa, dầu nguyên-văn có cùng không có cũng vô hại.

Trước khi cáo biệt, xin có lời trân trọng thưa cùng tiên-sanh:

Xem qua trương thứ nhì

Lương bổng của các chiến tướng đá banh nghề nghiệp

Ở xứ ta cũng có hạng đó, nhưng có ít thôi, mà có lấy nghề đá banh mà làm kế sanh nhai thì cũng chẳng được bao nhiêu. Cách trả tiền cho các chiến-tướng đó khác hẳn nước nầy sang nước khác. Nhưng về số tiền đắp cho chiến tướng thì nước Et banh là rộng rãi hơn hết: không đâu, dầu ở Anh, Mỹ là nước giàu có, và có tiếng ham chuộng thể-thao nhứt, cũng không trả đến số lương các chiến tướng thì nước Et banh; như những tên Zamora, Samitier Piera Sagi, Plakko là những danh tướng Et-banh tiền lương họ bằng lương ông Hoàng. Mới rồi sau một trận quyết chiến của nước Et-banh đá với một nước khác; trong trận chiến tướng Zamora đá một cách rất tài tình, một tờ báo thể thao ở bên đó viết một bài tán tụng hết sức, sau có câu nầy: « Hiện bây giờ Zamora ăn một tháng là 5.000 pesatas (tiền nước Et banh), nhưng cũng phải là quá đáng lấy cái tài của va mà luận thì đáng lẽ phải cấp đến 100.000 pesatas mới phải (100.000 pasatas là bằng 35.000 frs.)

Đó, một chiến tướng đá banh mà mỗi tháng xơi đến 5.000 pasatas bằng 17.500 frs tính ra là 1.500 đồng bạc ta, ai coi mà không chảy nước miếng.

Xin mách cho các chiến tướng nước ta thường hay dùng nghề đá banh mà làm kế sinh nhai, nhưng xin nhớ phải tập lên một tí, lao giờ vô hạng quốc tế, rồi sẽ đáp tàu qua biển.

Mandat của ai?

Bổn báo tiếp đặng cái Mandat ở Cantho gởi lên ngày 5-12-29 số bạc 4$50 N° 028 — Série A 000,379 của vị nào gởi cho biết tên và chỗ ở.

Ai có thiệt tâm giúp đời thì bao giờ cũng không khỏi có kẻ ghét mà lại có những hạng người ở trong vòng bắc âm trở hiềm oán cái kẻ ra tay tháo cũi sổ lồng cho, ấy mới là lạ chớ! Chánh-trị vậy, tôn-giáo vậy, mà văn-học cũng vậy.

Nhưng người đã biết bổn phận, không sợ ai ghét, cũng không cần ai thương, nên trước sau không bao giờ để cho sai lạc tôn chỉ.

Tiên sanh đã nói: « Trong nghề văn học rất cần có sự phê-bình », tiên sanh đã biết là « rất cần », sao tiên-sanh lại « ngại » ? Nếu tiên-sanh cứ « ngại », thì bao giờ văn-học mới có ve quang-vinh ? Mà nếu những người thiệt tâm giúp đời cũng cứ ngại mãi thì bao giờ Xã-hội hết bất bình, nhơn gian có chân-lý?

Chánh-phủ định tăng thuế đường nhập cảng

(*tiếp theo*)

Một điều chúng ta rất nên để ý, là: bản ủy viên có nói thêm rằng, phần nhiều đường ngoại quốc đem bán xứ nầy là của các thuộc địa Hòa-lan, mà các thuộc địa Hòa-lan ấy lại là bạn hàng mua gạo Nam-kỳ nhiều nhứt. *Nay nếu Chánh-phủ tăng thuế nhập cảng đường của họ thì họ cũng sẽ tăng thuế nhập-cảng gạo của mình, như vậy rồi gạo Nam-kỳ sẽ bị ế chăng.* Cho nên sự tăng thuế đường nhập-cảng đó chánh-phủ nghĩ đi nghĩ lại cho kỹ lắm mới được.

Các ông nghị-viên sợ như vậy cũng phải. Gạo Namkỳ mấy lần đã mất một mối bán, tức là cái chợ bên Nhựt-bổn, Chánh-phủ họ đã cấm gạo Namkỳ không cho chở vào, Nay nếu còn bị các thuộc địa Hòa-lan làm khó nữa, thì gạo Namkỳ sẽ không có đường bán ra thiệt.

Vậy thì sự tăng thuế đường ngoại-quốc nhập cảng chưa biết rồi sẽ có thi hành được không Đều đó chưa chắc. Song nay chúng ta chẳng giả-định sự tăng thuế ấy là chắc, rồi tính thử chính người Annam ta có hưởng được nhiều ít lợi quyền trong sự đó chăng.

Theo chúng tôi tưởng, dầu Chánh phủ có ý đánh thuế nặng ngoại-hóa để bảo-hộ nội-hóa, mà người Annam mình về nghề đường còn cứ giữ theo cách cũ, không chịu cải lương, thì cũng chẳng hưởng được chút lợi nào trong sự ấy.

Hiện nay các đồn điền người Pháp như ở Cam tiên, ở Cống sơn, có trồng mía rất nhiều, và có đặt nhà máy nấu đường nữa Nếu một ngày kia, đường ngoại quốc vì thuế nặng mà không chở vào được, thì đường của các sở đồn điền ấy sẽ bán khắp cả nước, Annam ta nết ăn đường Hòa-Lan, sẽ ăn đường người Pháp; còn đường Nam-Nghĩa của ta tuyệt-nghiệp cũng vẫn hoàn tuyệt nghiệp. Ấy là sự tất nhiên, không cần đợi thánh tiên tri mới biết vậy.

Nhơn được cơ hội tăng thuế nhập - cảng ấy, đường ngoại-quốc ít tiêu thọ trong xứ ta, nếu nhà tư - bổn ở các xứ có đất trồng mía như Quảng - nam Quảng nghĩa, biết hiệp bổn lại, lập công ty, mua máy về nấu đường theo như kiểu đường ngoại quốc, thì thật là một mối lợi to. Nhưng khốn thay, không ai chịu làm.

Năm xưa, ở Quảng nghĩa có một vị thanh niên sang du học bên Pháp, vì nghĩ rằng xứ mình là xứ nhiều đường, nên quyết học nghề nấu đường rồi sau về mở nhà máy. Vị thanh niên ấy nhà lại giàu có thế lực rất to, giả quyết làm thì làm được thừa. Quả nhiên ông ta học thành tài, dậu kỹ sư về hóa học, chuyên nghề nấu đường, thế là toại kỳ chí. Nhưng sau khi về nước, vị thanh niên ấy dứt cái bằng cấp kỹ sư hóa-học vào trong bếp, rồi nhảy ra làm tri phủ, lần lần thăng quản-đạo, thăng án-sát, bố chánh ..... Còn đường Quảng - nghĩa vẫn đen như mõ-hong cho đến bây giờ! Thế là hết chuyện nói.

THẦN-CHUNG

NHỚ XEM:

Chương-trình đua ngựa nơi phụ trương.

Tin Thể Thao

Tranh "Coupe des Leaders" 1930

Chúa nhựt nầy, trên sân Mayer, có hai cuộc đấu cầu như sau nầy để tranh "Coupe des Leaders" năm 1930:

Trận đầu: Commerce đá với Giadinh.

Trận sau: Victoria đá với Thudaumot.

Thế là người mộ thể thảo được xem một buổi đấu cầu kịch liệt nửa! Giadinh gỡ tiếng lại được chăng?

Hội Police làm lễ Khánh thành sân banh mới

Nhơn dịp làm lễ Khánh thành sân banh mới gần kho pháo Cholon, hội Police có mời hội Cercle sportif, chiều chúa nhựt nầy vô dượt chơi cho công chúng xem. Trận đầu, Palikao đá với Etoile du Sud. Hội Police hiện thời là anh hùng đệ nhứt, cách 3 tuần nay đá thắng Union Sportive Cholonnaise mà giựt chức vô địch Tổng cuộc Cholon.

Vậy thì trận Police Cercle, khó phân cao hạ. Chúng tôi xin chúc cho cuộc lễ nầy được kết quả hoàn toàn.

Garcerie Tennis Club

Hội hết lòng cám ơn quí đồng-bào và quí hội viên, vì nghĩa mà hiến cho hội đặng một số tiền rất đáng:

MM. Thoại 200$00, Michel Cang 50p. C. S A. 10p. Triệu-văn-Yên 10p, L Broideau 10p., Ngu ền-trọng-Hy 20p., Huỳnh-văn-Ngai 50p., Võ văn Nhiều dit Lang 50p. Paul Hue 50p. Ng-văn - Diem 20p. Anonyme 9p Huỳnh-văn-Vo 10p. Ng-phong-Cẩnh 20p. Ng ngọc-An 5p. Trần-đình-Minn 20p. Jacques Day 50p. Trần - văn - Nhã 10p. Phan-văn-Lai 20p. Bùi văn Trung 10p. Bonvicini 30p. Nadal 10p. Ng-su-Nam 10p. Ng-văn-Quí 10p. Lê công Lương 20p. Anonyme 10p. C. S. S. Etoile de Giadinh 530p. Phước Cương 100p.

Ai đánh may chữ giỏi nhứt ở nước Nam?

Ngày 5 Janvier 1930. Anh em ai mộ nghề đánh máy chữ hãy đến Phong Cana-Nong mà coi cuộc thi ấy thì sẽ biết.

Hông - Y Hiệp - Nữ

Tối 5 Janvier 1930 « Phước-Cương » sẽ hát tuồng nầy tại Moderne-Cinéma Saigon để giúp hội « Trung-kỳ Ái-hữu ».

Lại có 14 người tài tử của ông Antoine Đại ở Tânđinh và ông Sở giúp đờn tây hòa với đờn Annam như: Tây-thi, Cổ-bằng, Bình - bảng, Xuân - tình, Lưu-thủy, Phú-lục, Xàng-xê và mấy bản Tiểu lạ.

Đồng-bào Nam-kỳ đã sẵn lòng háo nghĩa, chắc chẳng bỏ qua, cũng anh em Trung-kỳ, vì tình đồng-châu, có lẽ gì lại nằm nhà.

Vậy xin nhớ 5 Janvier 1930 đến mua vui làm nghĩa.

2000p thì được

Một cửa hàng ở chỏ rất thị tứ là số 50 đường Vannier chợ-cũ Saigon, muốn sang, có sẵn kệ sắn tủ, sắn đèn sắn quạt, nghĩa là những đồ dật chưng dọn trong cửa hàng đều sắn sàng nết thảy.

Thật là dịp tốt không có hai lần ai muốn thì được.

Giá 2000$ thiệt rẻ vô cùng.

Ai mua xe hơi

Có người muốn bán một cái xe FIAT, 4 chỗ ngồi, 10 ngựa, số hiệu trên C. A. 180, còn mới tinh hảo. Máy tốt như trong sáng vừa đem ra. Định giá 1800 đồng. Xin do báo-quán Thần-Chung mà hỏi.

PENSIONNAT

KHU O'NG - HỮU - PHƯƠNG

VINHLONG

Bãi trường Tết ngày 19 Janvier 1930 (20 tháng chạp annam). Tựu trường ngày 16 Février 1930 (18 tháng giêng annam).

Xin lưu ý Có nhiều trò nhà xa tỉnh, muốn học nhà-nước trường phải kiếm nhà ở nhờ ăn cơm thang. Mà phần đông chủ nhà, vì đa đoan công việc, lại không phải sở-trường, nên ít xem xét tới mấy trò dặng. Như vậy biết bao nhiêu điều hại cho các trò. Như là ham chơi phế học, giang nắng ăn chua, tắm sông lội suối, vân vân..... Mà nhứt là mấy trò lớn, tối lại thì theo cải-lương hát-bộ, vui cuộc bông hoa.

Thấy vậy, bổn-trường muốn trừ dùm mối hại. Nên kỳ tựu trường tới bổn trường lãnh nuôi dùm mấy trò nhà xa. Hễ mắng giờ học trường tỉnh thì phải về trường tư cho đúng giờ, rồi nhập theo học trò trong của bổn-trường, ăn học theo giờ, chơi bời có lúc; có thầy giát coi chừng, không dặng thông thả luôn tuồn.

Mỗi ngày ăn hai bửa cơm, một tháng 8p00

Có ăn cháo sớm mai, thêm. 1.00

Có bổ giặc áo quần, thêm. .. 1.00

Tiền cơm phải đóng trước; mấy ngày lễ không trừ.

Kỳ mãn bổn trường lãnh chừng hai chục trò, vậy trò nào muốn ở, xin viết thơ trước.

Lời rao cho đồng-bào mua xe hơi tại các hãng

Khi nào Quí-ngài mua một cái xe hơi, hoặc mua một hoặc mua chiếu Quí-ngài đã quy n bảo kê xe hơi của quí ngài tại hãng bảo kê nào quí-ngài vừa ý hơn, hoặc vì quí-ngài là cổ-động của hãng bảo kê ấy, hoặc vì hãng bảo kê ấy làm giá rẻ hơn và bồi thường mau hơn, V. V.

Đừng cho ai can dự vào việc bảo kê xe hơi của Quí-ngài, vì họ can dự vào dặng thủ lợi, lợi cho họ mà hại cho mình.

VIỆT-NAM CÔNG-TY BẢO HIỂM XE HƠI (50, đường Pellerin, Saigon) sẵng lòng chỉ vẽ cho Quí-ngài về việc bảo kê xe hơi

Hỡi Đồng-bào!

Hãy tiện-lặng đi. Nên nghĩ tới việc tương-lai của quí đồng-bào mà giả-quyết quí vị về của nước nhà. Người nào mà không có tiền dư thì không làm gì được cả!

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG.

Phòng biện sự và khán luật

23 rue Filippini 23

SAIGON

PHÒNG BIỆN SỰ VÀ KHÁN LUẬT chuyên lo về hết thảy các vụ kiện thưa.

Hiện nay nơi PHÒNG BIỆN SỰ VÀ KHÁN LUẬT có một ông luật khoa cử nhơn giúp việc. Mấy ông phụ giúp khác toàn là người xưa kia đã có làm việc tòa và làm việc thầy kiện các nơi.

Vậy ai có chuyện chi rắc rối về việc hình việc hộ gì, hãy đến đó mà hỏi.

Chúng tôi sẵng lòng chỉ bảo và làm đơn từ trúng theo phép tòa.

Vụ nào phải mướn thầy kiện thì chúng tôi lãnh mướn cho chuyện làm mau mà giá lại rẻ.

Vụ nào không đáng mướn thầy kiện thì chúng tôi cũng chỉ giùm cho người khỏi tốn bạc vô ích. *Giá mỗi lần khán luật là 10p.00*

Sớm mai từ 8 giờ tới 11 giờ ruỡi. Chiều từ 3 giờ tới 6 giờ.

Ở xa muốn hỏi chuyện mình cứ gởi cho chúng tôi một cái mandat 10p 00 trong vài bửa liền có thơ recommandée trả lời.

Hãy đến kiếm hoặc viết thơ cho:

Mr Nguyễn Văn-Bé
23 rue Filippini
SAIGON

Sách — Tôi Học Chữ Pháp của ông Roussel, hạ giá 2$, còn lại 0$70 mỗi quyển, bán ít kỳ lắm này mà thôi. Mua nơi Tín-Đức Thư-Xã và Nguyễn thị-Kính.

AUX CISEAUX D'ARGENT

TÂN-TÂN

Tailleur Tonkinois

LÀ tiệm may lớn nhứt, trước ở *N° 148, Rue d'Espagne* đã từng được nhiều Quý-khách chiếu cố, nay đã dời lại *N° 90 Bd Bonnard* liền cửa phòng ngủ Tân hòa-Tân.

Hàng tết mới lại, đủ thứ laine serge nhiều màu rất ngộ, mời quý khách mau ghé lại coi kẻo hết. Ở xa muốn lấy échantillons bổn tiệm xin sẵn lòng gởi.

Directeur :TRẦN-VĂN-ĐỨC

Muốn chỗ khỏi sai lầm theo điều luật đi đường thì phải dùng vỏ

DUNLOP

được hiệu lắm trong lúc:

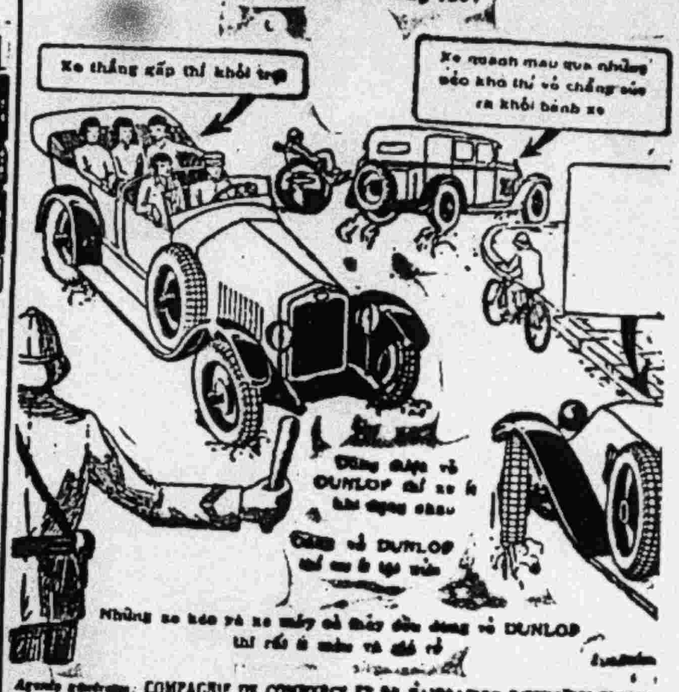

Agents généraux: COMPAGNIE DE COMMERCE ET DE NAVIGATION D'EXTRÊME-ORIENT

Thứ xe

RENAULT

Mười mã-lực

BẢY CHỖ NGỒI

Thùng xe đã rộng lại rất dễ chịu mà nhíp xe lại rất êm ái.

Torpédo..... p. 2.900

Xe lông kiếng, có 6 kiếng bỏ xuống được. p. 3.450

Société des GARAGES CHARNER

Kể từ 15 tháng CHẠP 1929 cho tới 15 tháng GIÊNG tây 1930

TẠI:

ĐẠI-PHÁP ĐẠI DƯỢC-PHÒNG

Đường d'Ormay số 84-90 — SAIGON

MAURICE BARBEROUSSE — NHỨT ĐẲNG BÀO-CHẾ TỀ SƯ CỰU Y SANH

TẠI DƯỠNG ĐƯỜNG TẠI PARIS

Sẽ tặng không cho những vị nào mua thuốc từ HAI đồng bạc sắp lên:

MỘT VE DẦU MĂN (Essence de Menthe) thượng hạng hiệu ĐẦU-CHÂU

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

TRONG ĐÔNG PHÁP

NITIDOL GONIN — thuốc giặt riêng cho những đồ tơ lụa;

VICHYLAX — thuốc sổ nước thơm ngọt sổ êm, rất thần hiệu;

PRUNAGAR — Thuốc tiêu (hườn) cho những người ít vị yếu;

TONIC MAUBAR — Vua các thứ rượu bổ

GIÁ BÁN PHẢI CHẲNG

Saigon — Imprimerie du Than-Chung

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-BÀ

TIN TRONG NƯỚC

NAMKY

CHOLON

Tiệc khánh thành hội « Rạch kiến tennis »

Sớm mơi chúa nhựt 29 Décembre 1929 Quí hội viên hội « Rạch-kiến tennis » đều tề tựu nơi nhà ông Võ-hữu-Nghĩa đương kiêm Đốc học trường Rạchkiến và phó hội trưởng hội Rạchkiến tennis đặng lo sắp đặt tiệc khánh thành của hội. Nhờ quí hội viên ân tâm lo lắng nên bữa ấy chợ Rạchkiến có một cái quang cảnh rất vui vẻ trong thì treo bông kết tuội, ngoài lại cờ xí từ dăng coi ra rất là long trọng.

Bây giờ các quan khách lần lượt đến : trước hết ông Triệu-văn-Yên vì có hội mời nên mới đem xuống Chim-Giao có Ban theo trợ lực nên cuộc chơi lấy làm đẹp mắt, kế quan phủ Hòa Tấn. Quí ông quí thầy ở Gocong Canduoc, Godeu, Cangioc, Saigon Tân-phú-Thượng và Long thượng đều đủ mặt. Câu chuyện qua lại không mấy phút đã thấy Chim-Giao ra sân vợt cho anh em coi. Muốn cho cuộc chơi đặng toại lòng công chúng nên Lạc, Trương đ[illegible] cặp với Chim Giao đánh một vài bàn cho công chúng thấy. Sau đánh độc chiếc. Chim-bạc và Giao-Thường không cần nói cuộc như độc giả cũng đoán trước rồi ai ăn ai thua, đều ăn thua vẫn vỏ nại miếng cho được giúp vui ấy là tốt mà cũng chưa biết mai sau nầy Lạc-Trường sẽ nổi tiếng như Chim Giao không ?

Bàn vừa qua lại, dân M. Mettor là chánh hội trưởng hội Abeille sportive trên Phú lâm xuống, câu chuyện hàn huyên ông Võ-hữu-Nghĩa thay mặt cho hội ra tỏ vài lời cám ơn quí ông có lòng sốt sắng vì nghĩa trương thân chẳng nại xa xuôi cực nhọc đến chung vui trong cuộc tiệc, và mời các quan khách dùng cạn ly sâm banh.

Từng sâm banh vừa rồi, Chim Giao ra dợt với anh em hội Rạchkiên như Hi, Đàm, Tấn, Tén mỗi người chơi vài jeux cho biết cái tài của tay Nam-kỳ vô-địch. Hi, Đàm đánh có phần hay, Tấn coupe cũng khéo còn Tiên drive vẫn tài nhưng bộ tịch chưa mấy nhã.

Đúng 11 giờ anh em đều tề tựu vào nhà ông chánh hội trưởng đặng dùng cơm, qua ba g ở đều giải tán.

T. T, lai cảo

VINHLONG

Một mình mà gánh sao xong

Phần đông mấy người có việc đến tòa-bố Vinhlong đều than phiền lắm. Mà than phiền nỗi gì? Mỗi một lần đi xin lãnh sách ghe hoặc là xin patente thì phải chờ đợi lâu lắc cả ngày cũng chưa rồi, mà chẳng phải 1, 2 người mà thôi.

Ủ, lẽ gì mà sanh ra việc trắc trở chậm trễ như vậy? ?

Vì một mình thầy ký ôm tới ba sở : 1· kiêm biên lai xã đăng thuế, 2· coi về sách ghe. 3· coi sở patente.

Hễ làm thầy chùa thì lo về tụng kinh gõ mõ, còn đờn thổi thì dành trống thổi kèn. Cớ ai có thuở giờ miệng thổi kèn mà tay gõ mõ đâu. Làm như thế cực nhọc lắm, kẻ viết bài nầy mong rằng quan chủ tỉnh Vinhlong trù nghĩ phương pháp nào mà chia bớt cái công việc của thầy ký ra thì thiên hạ sẽ ca tụng ân đức ngài lắm.

Rất mong thay

Thanh-Long.

PHUOCLONG

Hội Thể-thao đã thành lập

Hội thể thao Phuoclong mới thành lập mà đã với hội Ngandừa hôm 11 Novembre ăn được 2 bàn trọn.

Tình hình trong hội coi mòi mau phát đạt lắm. Mr Trần văn Sang hết lòng sốt sắng cùng hội nên người dịch tuân đến nhà mỗi vị nào làm mà cần xin trợ giúp cho hội mau tấn thành. Hiện nay số tiền ấy cũng được trên 200p.00 rồi.

Anh em hội viên đối với hội thì đông lòng lắm. Mỗi buổi chiều nào cũng rủ nhau lại sân mà tập dượt rất đông.

Nếu hội viên và chiến tướng trong hội mà được cùng nhau nhứt tâm, chẳng thôi chỉ ngã lòng như mấy lần trước kia nữa thì có lẽ hội thể thao Phuoclong chẳng kém gì mấy hội thể thao khác ở chung quanh vùng ấy.

Kẻ viết bài nầy cũng cầu chúc cho hội đặng sánh cùng sông Cửu-long mà tranh câu trường thọ.

Mai-thái-Thuận

MẤY ÔNG BÁN ĐỒ GIA VỊ VÀ BÁN HÀNG

Mấy ông sẽ được lợi nhiều và sẽ làm vui lòng những bạn hàng của các ông, thì nên đem rượu mua tại hãng ESPÉRIQUETTE.

Rượu nầy thứt là của người Lang Sa chế ra. Những người Lang Sa hảo và biết dùng rượu ngon, thì ống rượu của hãng ông ESPÉRIQUETTE.

J. ESPERIQUETTE
VINS LIQUEURS SPIRITUEUX
155 RUE D'ESPAGNE SAIGON

CHÂN-THỤY
103, MAC-MAHON, SAIGON

MOUSTIQUAIRES
DRAPS & LIT
NATTES
STORES

(Demandez notre Tarif)

TẾT TẾT !!

Tết Tây và Tết Annam gần tới, quí ông, quí bà muốn mua đồ biếu ai, hoặc đồ chưng chơi hay đồ thờ trong nhà cho lịch sự, xin lại ngay hiệu :

PHÙNG PHI PHƯƠNG
Số 15 và 17, đường Sabourain Saigon.

Vì ở hiệu ấy bán ròng đồ kỹ-nghệ ở ngoài Bắc mà mua thời được vừa ý.

Chủ-nhơn kính thỉnh

THUỐC BỔ Á-PHIỆN
ĐẠI TÀI

Khắp Đông-Pháp ai ai cũng nghe danh thuốc Giới-Yên đại-bổ của hiệu Bá-Ngọc-Đường Dược-Phòng là thuốc Thiệt và Đại-tài.

Bất luận già yếu, hút lâu, hút mau, nhiều ít thế nào, đều bỏ đặng hết; ít tốn tiền mà đã tật.

Cứu trăm người không sai một. Thuốc nầy không có để cốt Á phiện vào mà có rất Thần-hiệu. Uống thuốc nầy không có sanh ra bịnh chi khác, mà lại đặng khoẻ-khoắn như người không ghiền, làm việc cả ngày không mỏi mệt, và nếu có việc đi đường đem theo rất tiện. Cách bỏ giảm bớt từ viên.

Nếu hút mỗi ngày 1$00 thì bỏ ít trong 6 ve. Có toa dạy cách uống rất kỹ. Gởi thuốc theo cách " Lãnh hóa giao ngân ".

Mỗi ve thuốc có 70 viên giá 1p00

Thơ và mandat gởi cho :
NGUYỄN-HOA-LIÊN
2?4 Rue P. Blanchy. Saigon

NAM-PHONG
Tùng-thư
Sách đã xuất bản

Văn-Minhluận. — Ba tháng ở Paris. — Văn-học nước Pháp. Triết-học đạo Khổng. — Chính trị nước Pháp I – Khảo về tiểu thuyết ; giá mỗi cuốn 0p40. — Chính-trị nước Pháp II, giá 0p50

Cước gởi mỗi cuốn 0p19. mỗi cuốn sau thêm 0p06.

Mua buôn có trừ huê-hồng.
Bán tại nhà in LÊ-VĂN-PHÚ
80 phố Hàng-Gai — Hanoi.

Còn ai không biết

Phòng ngủ NAM THÀNH, NAM TRUNG ở. Saigon, mở thêm ĐỒNG-BAN KHÁCH-SẠNG ở đường Bourdais 164, 166, d'Espagne 249 và ở Cholon, Boulevard Tổng-Đốc Phương 75, 77, 79 với Nam-Thành ở ngan số 76, 78

Phòng chưng dọn kim thời, giá tính rẻ hơn các nơi, xin Đồng Ban chiếu cố.

hữ-nhơn
M. HIỆP KÍNH-THỈNH

AU REGRET
76, Boulevard Bonnard
TRÀNG HOA-TANG
(Couronnes)
bằng cườm và bằng sành
giá từ 8p00
Giá riêng cho các hội Lương-hữu và cho các người mua đi bán lại
Ai muốn mua tràng hoa nên đến đó mà mua, vì ở đó làm đại-lý cho mấy hãng lớn tại Paris và Marseille

NHÀ HOA CHƠN DUNG
... VÀ SƠN THỦY ...
... ... HIỆU : ... ...
LA VIOLETTE
8· 10?, rue Lagrandière -:- SAIGON
CHỦ-NHÂN SÁNG-LẬP:
Hội-khanh LÊ-YẾN, Giáo-sư Cẩm-đình LÊ-QUANG-TỈNH tốt nghiệp mỹ-nghệ Cao-đẳng Học đường và Trường âm nhạc ở Hànội ; và Việt Nam LÊ-TRUNG-NGHĨA

Lãnh vẽ sơn thủy đủ thứ, Họa chơn dung đủ kiểu. Vẽ họa đồ nhà, phố, lầu-đài. Có kiểu sẵn đồ lụa. Vẽ hình tiểu-thuyết, bìa sách. Hình quảng cáo v. v. rất tinh xảo.

Rọi hình ra lớn có đủ màu (màu dầu, màu nước, màu đen và nâu).

Thầy đờn Annam thi đậu trường âm-nhạc tây ở Hà-nội dạy đờn violon, mandoline, và violoncelle. Giá rẻ không đâu bì kịp

ĐẠI PHONG-CẢNH
KHÁCH-LẦU — SAIGON

Là chỗ sạch sẽ hơn hết, phòng dọn theo kiểu Langsa, trong phòng đủ đồ dùng, tiêu, lầu, tắm. Khỏi đi ra ngoài. Kể từ ngày 1er Décembre 1929. như quí khách ở tới 15 ngày thì đặng ở hai ngày khỏi trả tiền Hoặc là ở một lần hay là hai lần ba lần. cho đủ 15 ngày thì đặng ở hai ngày khỏi trả tiền, phải cất Reçu dụng khi nào có đến ở nửa tính chung vô đó hoặc là có anh em đi đến đem Reçu theo thì cũng tính chung vô đặng đó-Từ 30 ngày sấp lên đặng ở bốn ngày khỏi trả tiền.

GIÁ TIỀN PHÒNG
Thượng hạng .... 4$80
Hạng nhứt phía trước 3.50
Hạng nhứt phía sau 3.30

Mới mở thêm 30 can phòng ở đường Farinolle mỗi một căn nhà một cái phòng, nhà bếp, cầu, Tiêu đủ hết. Trần dưới cũng như nhau, êm ái lắm.
Phòng dưới đất ngay đêm .. 3$50
Trên lầu ngay, đêm 3.00
Ở tháng tính từ 70$00 tới 80$00 Có cuồđề xe hơi xuối rẻ tiền, và có cho mướn phố Meublées một tháng 40p00.

HÃNG
M. L. M. MOHAMED
Ancien associé de la maison IBRAHIM
Buôn bán hột xoàn
57, Rue Catinat, 57 Saigon

Chúng tôi chuyên về buôn bán hột xoàn đủ cở, lớn có, nhỏ có, nước thiệt tốt, giá cả thiệt rẻ.

Lại có bán cà đồ mĩ trang bằng vàng và platine. Đủ kiểu kiểm thời.

Đáng chỗ quí ông quí bà tin cậy.

Tiếp rước rất tử tế.
M.L.M. MOHAMED
Joaillier-Diamantaire
57 Rue Catinat 57 Saigon

Quần áo đẹp mà giá rẻ
Chủ-nhơn [illegible] rất khéo
Tiếp rước rất tử-tế
PHAN-BA-LUONG
116, Rue d'Espagne -:- SAIGON

Dịp tốt ít có

Vì muốn về nhà quê tịnh dưỡng nên định sang 1 cái trường thương mãi rất thạnh, chuyên dạy nghề bút toán và đánh máy viết.

Nếu chư quí vị ai muốn nối nghiệp, xin do nơi ông Trần-ngọc-Nhiệm, *3 rue Martin des Pallières Saigon,* mà thương nghị.

Muốn bán

Một cái máy xay lúa gạo, chạy điện. Xay được 300 bao gạo trong 24 giờ, giá rẻ. Xin do nơi :
M. NGUYỄN-VAN TRÚC
Quai de la Marne Saigon,

XIN GIỚI THIỆU

Cùng quí độc giả biết rằng ở Saigon, bây giờ có nhà Họa sĩ Thái-Bình-Dương số 47 rue Colonel Grimaud làm hình rọi và hình vẽ thiệt khéo, giá lại rẻ hơn các nơi.

Cở giấy 3 rộng 5 tấc tây 4$00
» » 5 » 6 » » 6$00

Muốn vẽ hoặc rọi lớn nữa hay cho màu gì hãy viết thơ thương nghị [illegible] - D. N. D.

Cho mướn

Tại đường Galliéni số 173 có 5 cái phòng ở trên thượng lầu và một cái nhà lầu nhỏ được 2 phòng rộng rải mát mẻ, giá cho mướn từ 15p00 tới 30p00 một phòng, tùy theo lớn nhỏ.

Có chỗ để xe hơi, lại sẵn có nước để rửa xe, giá chỉ có 15p00 một tháng.

Lại có một cái vườn rộng ở trong sở lầu nầy, nếu ai muốn làm xưởng cho thợ hay là làm garage cũng cho mướn.

Xin hỏi tại số 173 đường Galliéni Saigon.

NHÀ NGỦ MỚI
mà chủ cũ hiệu là :
Tam-Ky Khach Lau
ở đường Bd Galliéni số 11 13-15 17-?3 ?9 Saigon

Chỗ nầy là nơi đường lớn có xe điện ra vô Saigon và Cholon gần nhà ga Mytho, Biênhòa và gần chợ mới Saigon lấy làm cận tiện cho quí khách lắm.

Mỗi phòng rộng lớn đều có phòng tắm, cầu tiêu riêng trong phòng.

Chủ-nhơn
HUYNH-HUỆ-KÝ

TIỆM
ĐỨC-THỊNH
P. CHAUVIN
81, đường Catinat Saigon

Chuyên bán những đồ kỹ-nghệ Hội-chợ tại Hanoi (Bắc-kỳ)

Những đồ đem cho ngày lễ Noël cũng là tết tây và tết annam hay là cho bà con đem đi bên Tây thiệt là ưng bụng vô cùng.

Mấy món kể sơ như sau nầy: Đồ bạc trạm nổi hình tích người Annam, đồ đồi-mồi, đồ thêu, đồ thau đen, than đỏ, thau vàng đồ ngà, đồ cẩn, đồ cây trạm, đồ hút thuốc tây đồ hút á-phiện, đồ thờ, v. v. ...

Đồ tốt mà giá lại rẻ.

VUA THUỐC LẬU
« T. N. L. »

Bổn-hiệu chuyên-môn trị bịnh phong tình : lậu, sang độc, tim la, hột-xoài, trệ khí, di-tinh; bịnh lâu năm, khó cách nào cũng được phương trị lành dứt nọc, sanh con mạnh mẽ, thiên hạ hoan-nghinh lắm, được khen là "ông vua thuốc lậu". Các bịnh đàn bà từ kinh-nguyệt đến tiểu sản, không con, đau vú, ít sữa và đẻ chửa khó nuôi, bạch đái [illegible], đau đến tử-cung v. v. Bổn hiệu đủ thuốc kỳ phương linh-nghiệm, thật là vô giá phụ nữ linh-đơn. Người lớn trẻ con bịnh gì cũng có thuốc trị, thuốc trị trẻ em hay lắm lắm.

Thơ hỏi thăm phải để có trả lời, mua thuốc nhớ kể bịnh cho thật kỹ, thơ đề cho :

M. ĐINH-THÀNH-SONG
à Cainhum (Vinhlong)
Ở Saigon mua tại 37 rue Aviateur Garros. Tiệp 92.

Annam dùng thuốc annam là hạp với phong thổ và thể chất hơn hết. [illegible]

ĐOẢN THIÊN TIỂU THUYẾT

CÁ KHÔNG ĂN MUỐI CÁ ƯƠNG

(tiếp theo)

Ôi thôi, chim đã chích cánh, hai cha con đành cùng nhau chèo ghe về quê hương lo nhà cửa, trồng trặc cây trái rau cỏ lấy lợi đắp đổi qua ngày. Ông có mướn một đứa nhỏ đi chợ nấu ăn, con ông và ông lo việc ngoài vườn. Nhưng coi sao thế Huỳnh-Anh không mộ nghề rầy bái chút nào, một hai đòi đi lên Saigòn, kiếm chỗ làm việc. Lắm khi ông an ủi con ông rằng: Con ôi ! cha nay già yếu rồi, cha muốn con gần cha, đặng cha có lo việc tương lai của con. Bấy lâu nay cha đã sắp đặt trong trí cha. Cha tuy nghèo, chớ cũng có đôi ba trăm, khi mẹ con còn sanh tiền cha với mẹ con lặng lội làm và chắt lót được bấy nhiêu đó, cốt tính để hậu về già, và cho con chút ít sanh phương buôn bán với người ta hầu chống chỏi với cái thời quá nên khổ sở nầy, chớ cha không thiếu thốn chi, mà con lo đi làm việc đặng kiếm tiền nuôi cha. Con lên trên rồi rủi có đau ốm, cũng là cha ở nhà có xảy ra đều chi tai biến, làm sao cha con thấy nhau hầu lo cho nhau. Những lời than phiền ấy không động được lòng Huỳnh-Anh, nên chàng nằng-nặng đòi đi, ông lão muốn đánh liều cho con đi đâu tùy ý, nhưng không đành. Ông thường than rằng: "Tôi sống trong đời, tôi làm cha của một đứa con, mà con tôi nó trái ngược với cái ý muốn của tôi, thì tôi phải có tội với xã-hội." Tối lại ông gọi con ông lại ngồi một bên ông, ông dòm con ông mà chứa chan giọt lệ. Nầy con ! cha đã hết lời khuyên con, con lại trái ý cha, dường như những lời mà cha nói với con là bậy, cho nên con chẳng nghe lời cha há ! Vậy chớ con biết rằng kiếp sống của con ở thế gian nầy đây sống mà làm chi chăng ? Con sống đặng con hưởng sự vui sướng, con sống đặng con ăn no ngủ kỹ, ai sao mặt ai, cũng là con sống đặng cho có con người ở trên thế gian nầy phải không ? Hay là con sống đặng làm việc ích cho xã-hội, đó con !! Rồi cái kiếp sống con đó, con chỉ đánh liều ngay con chết xuống như mẹ con đó là hết cái kiếp sống của con phải không ? Tội nghiệp ông nói tới chừng nào, nước mắt ông càng tuông dầm dề. Kế nghe con ông trả lời rằng :

— Thưa cha, con muốn ra mà lập thân danh với đời, để người hay khi dể, cha coi mấy người không có chỗ ăn chỗ làm đó, thường bị người ta nói là quân vô nghiệp nghề, phải xấu hổ không ?

— Cha cũng biết hơn con chớ cha không dại gì, cái đời bây giờ người ta hay khi dể mấy người thợ mấy tên dân, mấy anh rầy bái cũng phải là vì họ không có cái danh giá bằng mấy thầy, họ ăn mặc quần vải áo bô, tay lấm chơn bùn, da đen mốt nám, tiền bạc ít hơn mấy thầy, nên họ thường hay tưng trọng mấy thầy, mà khinh khi họn nghèo trên đó. Vậy thì mất hết sự bình đẳng của loài người. *Con* phải biết rằng : thầy cũng là người mà, thợ, cu-li (coolie) cho đến hạng *ăn* xin nữa cũng là người như mình vậy. Cha đây nghĩ người vụng chớ nghề nào vụng" nghề tinh thì thân vinh, không lựa là nghề nầy sang, nghề kia hèn. Tốt hơn hết, con kiếm sao đặng cái nghề nào mà con đặng trọn quyền tự do, muốn làm thì làm, muốn không, thì không mới được. Vì những nỗi ràng buộc đó, mà cha muốn con làm một tên dân quèn như cha đây, hơn là ý con muốn. Nè con, cha thí dụ cho con nghe : Con *ra* làm mướn cho người ta cũng như thằng Quí ở nhà đây *nó ở* với cha vậy. Nó xin phép cha, đặng về thăm cha mẹ nó, cha muốn cho, cha cho; nó lầm lỗi việc gì, cha muốn rầy nó cha rầy, không thì cha chửi mắng nó, nó cũng phải làm thinh mà nghe. Rủi ngày nào nó làm bể vật gì, cha muốn trừ tiền lương của nó thì nó cũng ôm lòng nó chịu. Nó đau cha nói nó giả đò tức nó cũng không dám cãi mà dầu nó có cãi lại cha la nó lên, nó cũng phải nín. Đó là bổn phận tôi tớ với người ta thì vậy đa.

Ở đời nầy con phải biết thượng áp hạ, giàu mạnh, hiếp nghèo yếu mà sao con dại quá vậy ; Con ở nhà đói no gì cũng *có* cha con buồn thì cha con chuyện vãng với nhau, hết gạo cha con chạy với nhau, con muốn đi chơi, con đi, con muốn làm việc, con làm, không *tự* do hơn sao ? Để đến xứ người mà lo mới có ăn, con ở nhà đây con sợ chết đói hay sao?

Nhưng lời ông nói vậy, chẳng biết *Huỳnh-anh* nghe đặng hay không mà ngồi nín thinh, không trả *lời* nữa. Ông lão thấy vậy, tưởng là con ông nghe đặng lên đứng dậy ra sân hứng mát.

Vì sao mà Huỳnh anh đòi đi lên *Saigon* kiếm chỗ làm việc ?

Vì người trong làng *thường* thấy ai lãnh đặng chức thầy chức ông thì hay tưng trọng. Nhứt là cha mẹ mấy ông, đi đâu đều khoe khoang, nào " thằng thông tôi ", nào thằng ký tôi ", vậy mà Huỳnh anh không ham sao đặng. Còn người nào vô nghiệp nghề, cũng

(Xem qua trương thứ tư)

ĐOẢN THIÊN TIỂU THUYẾT

CÁ KHÔNG ĂN MUỐI CÁ ƯƠNG

(tiếp theo trương thứ ba).

là ở nhà cầm cày, hay đi làm thợ, dầu cho mấy người vô phước đó, có giả dấu bạc đi nữa, họ cũng cho là thằng dân, thằng thợ Bởi cái tiếng "Thằng" đó là tiếng khinh khi, cho nên Huỳnh anh không chịu lành, tính đi tìm cho ra chức thầy mới nghe.

Ít ngày sau ông thấy Huỳnh anh vắng, tưởng đi chơi, chẳng dè con ông trốn lên Saigon. Ông lấy làm buồn, và tức tối cho vợ chồng ông vô phước sanh phải thằng con bất hiếu, thôi nó đã muốn hư vậy, ông phải đành cui cúc một mình còn khi nắng lửa mưa dầu cũng nhờ thằng Qui săn sóc. Từ đó sự buồn của ông càng ngày càng dồn dập khi đau khi mạnh, mà nào thấy con dâu.

Cách chừng một tháng sau, ông được thơ Huỳnh anh gởi về thăm, và cho ông hay rằng đã làm việc ăn tiền ngày nơi một sở nào đó. Ông xem thơ rồi ông cũng không vui gì, ngày lụn tháng qua có gần một năm trời mà không thấy con về thăm, may dầu con ông gởi về một nang thơ nữa như vầy:

Saigon, le.....19.

Con bất hiếu kính lời về câu chúc cho cha được khương ninh trường thọ. Sau con xin cha tha tội cho con. Cha ôi! ngày nay con mới biết: "cá không ăn muối cá ương" là phải. Con ăn năn đã muộn, con tưởng con đi làm việc được cầu danh và lợi, hầu làm cho vẻ vang cha già, cha mấy phen không ưng lòng cho con ra đi, con lại cải cha, vì vậy ngày nay con phải lắm nỗi nợ nần, một đều no làm cho con muốn trở về quê hương chung cùng với cha, là lúc con đau cở nửa tháng, chủ sở không cho con nằm nhà thương dưỡng bịnh, mà lại trừ tiền lương mấy ngày con nghỉ nữa. Cha nghĩ coi con đau, ở nhà không có tiền uống thuốc, còn tiền nhà và tiền cơm phải trả đủ, tiền thuốc men hao tốn, mà lại không được lãnh lương mấy ngày, ở nhà dưỡng bịnh làm sao mà nợ không mang. Cha ôi con không dám cho cha hay, cũng một đều lỗi, vì con sợ cha rầu lo mà khổ thân già. Té ra con đem thân làm tôi cho người kẻ mạnh thì làm mọi còn đau thì trối kệ, không cho phép nhà thương dưỡng nuôi, còn tiền lương lại trừ, cũng vì bốn chữ ngoại ngạch và nội ngạch mà kẻ vầy người khác. Người nội ngạch làm việc còn người ngoại ngạch nào có ở không bao giờ.

Cha ôi! thêm nổi bạn đồng ban, họ ỷ quyền thế cao hơn con, họ còn buông nhiều đều nặng nhẹ, nay hăm mét với ông xếp (chef) mai dòi thưa với ông chủ đùi; ôi còn nơi tiếng nặng nhẹ đắng cay người bề trên họ vẫn vặt cái tri con nhiều nỗi; ôi cũng vì một tiếng thầy cũ con dày mà ngày nay con chịu người vẫn giọt. Nhiều khi họ kêu đến tên con trong lòng con phập phồng họ khiến con, con phải mau mắn bặt thiệp chẳng khá: thằng Qui ở nhà đó cha!

Cha ôi! con ăn năn đã muộn, con tưởng lại con về nhà con cuốc đất trồng rau với cha, hầu đắp đổi qua ngày là tốt. Ít lời tâm sự, xin cha miễng cho con. Có không mấy ngày nữa Tết, con sẽ về thăm cha, con xin cha cho phép con làm việc thêm năm ba tháng nữa con trả hết nợ rồi con sẽ xin thôi trở về nhà cha con hủ-hỉ.

Đứa con bất hiếu
Ký tên: Huỳnh-Anh

Ông lảo xem thơ rồi bèn xếp thơ lại, có vẻ buồn, lần lần đôi giọt nước mắt cuồng cuộng rớt xuống bàn, ông thấy vậy giựt mình dòm giọt nước mắt và gục gặt dầu dội ba cái, nói thầm rằng: À vậy cho đáng cái thân con, cha đả mấy phen khuyên con ở nhà lo cày sâu cuốc bẫm làm ăn với cha, nay con than phiền với cha, sự lở rồi.

Tội nghiệp ông Huỳnh, tuy giận con, chớ trong lòng ông còn thương nhớ. Vì dầu dưới có một cha con, dầu đành dứt nghĩa phụ tử tình thâm cho đành.

Rằm tháng chạp thiên hạ ai ai cũng nong-nã lo dọn dẹp, nhà cửa, giàu thì ngồi không, trông mau tới ngày, có quần nầy áo nọ, vòng vàng, chuỗi hột, nói chi hột xoàn chớp nhán như sao, mặc tình lên xe xuống ngựa. Thương thay cho bọn nghèo, lăn lóc kiếm từ đồng xu cắt bạc, được tết có mua ít trái dưa, một cân thịt, vài xu dưa giá, trước là cúng ông bà sau ăn chơi ba bữa, chớ tiền đâu mua pháo đốt, và sắm ăn sắm mặc nhởn nhơ như mấy người giàu có, vậy mà cũng xong ba bữa tết. Ôi! thấy tình cảnh con nhà lao động Annam mình càng thêm thương xót.

Tội nghiệp ông lảo, nằm ly bì, nhờ thằng Qui lo thuốc men, cơm cháo. Ông cũng tưởng bịnh chút ít, không cho con ông hay làm gì, chẳng dè bịnh ông trở lại có một đêm, hồn đả về âm cảnh. Thương thay ngày chót của ông mà con dâu không thấy, lấy-ai mà trối lại ít lời vàng đá của ông.

Xóm làng hay vậy, vội vàng gởi giây thép cho con ông hay. Huỳnh-Anh về ôm thây cha than khóc rất thương tiết. Ôi! sự khóc và thương nầy, làm cho thằng Qui nó thấy nó ghét nó giận cho người sao ham danh vọng đành bỏ cha già một mình hiu quạnh nhờ có nó thuốc men đến giờ chót ông Huỳnh, cũng là nó đi báo cho làng xóm hay, không thì không ai hay biết.

An táng cha rồi Huỳnh anh viết đơn xin thôi làm việc từ đó Huỳnh-anh ở nhà lo nghề rày bởi thờ phượng cha mẹ thế một kiếp không dị vào đường danh lợi quyết ở đó lo đủ cơm ngày hai bữa chờ mãng một kiếp sống tạm của người mà thôi.

VINH-TÂN

BÁN RẤT HẠ GIÁ CÁC KIỂU XE HƠI

AMILCAR

Nhơn dịp TẾT quí ngài cũng nên lựa mua một cái xe hơi AMILCAR để làm của cho là vì:
Hiệu xe nầy ai cũng đều ưa.
Xe chắc chắn, chạy mau, mạnh bạo.
6 lít xăn chạy được 100 cây-số.

TRỮ BÁN TẠI HÃNG:

Charrière - Dufourg - Garrigueng

và CÔNG-TY

4-12 Boulevard de la Somme — Saigon

Các ông chủ xe hơi nên chú ý

CAROSSERIE PEINTURE

Réparation Mécanique

Saigon có một tiệm Nam-hiệp-Thạnh là có phòng kiến rộng, sơn xe hơi thiệt tốt và mau, sửa đủ các thứ máy xe hơi rất cẩn thận, đóng thùng xe rất mau, kiểu rất đẹp.

May muối xe và áo nệm (capotes et housses) có đủ các kiểu thiệt đẹp. Sáng đưa làm chiều lấy xe, không mất công chờ đợi. Charger bình accus, bảo lãnh đủ ampère, dùng được lâu.

Các quí khách ở Lục-châu muốn hỏi công chuyện về xe hơi xin viết thơ thương nghị, bổn hiệu sẽ trả lời liền.

Nam-hiệp-Thạnh
Bui-Khai, Directeur
168. Bd. Galliéni — SAIGON
Téléphone n° 178
Đường xe điện khi Cholon

TIỆM

TRẦN-TÂM-CHỈ

ở đường Catinat số 37 Saigon

Khắc con dấu thiện nghệ, có mục lục Con dấu (catalogue) 1930 đã in rồi. Kính mời quí khách chiếu cố.

HAY LẮM! MỚI LẠI!!

DĨA HÁT MỚI
của cô
PHÙNG-HÁ
và M.
NĂM CHÂU

Nghe thiệt là sướng tai!!!
Ca hay quá và nhiều bản lạ.

ĐẠI-LÝ:
INDOCHINE-FILMS & CINÉMAS
106, Boulevard Charner, 106 — SAIGON

Nếu muốn chụp hình, hay là có công huyện gì về việc chụp hình, xin đồng bào hãy tới:

MODERN PHOTO

Place Francis Garnier N° 1 Saigon
(Trước nhà hát Tây)

Là một tiệm mới mở, có nhiều thợ chuyên môn về nghề chụp hình rất khéo, vì đã có giúp việc cho nhiều nhà chụp hình lớn ở Paris. Chụp đủ kiểu theo tối kim-thời, bất kỳ sớm tối quí khách đến lúc nào Bổn-tiệm cũng có thể chụp được, xin đồng-bào chiếu-cố cho. Làm mau, giá rẻ.

TÂN-THẾ-GIÁI

Tiệm bán hàng Thượng-Hải
77, rue de Canton — Cholon

Nhơn dịp kỷ niệm giáp năm. — Bán hạ giá trong 20 ngày kể từ 28 tháng 11 Annam tới 18 tháng chạp.

Bổn tiệm từ khi khai trương tới nay, thấm thoát đã vừa một năm; trong khoản một năm nay, nhờ ơn quí khách có lòng chiếu cố, bổn chủ nhơn lấy làm cảm khích vô cùng, nay bổn chủ nhơn bán hạ giá thật rẻ gọi là báo đáp tấm lòng tốt của quí khách đến tiệm mua hàng, trong 20 ngày chẳng nại chi hao tổn, vậy xin quí khách hãy lưu ý, cơ hội ít có khó nên bỏ qua. Bổn tiệm có bán đủ thứ hàng tơ, hàng laine nhiều kiểu kim thời rất đẹp, như thứ bông mới lạ và màu nào cũng có, lụa lãnh bắc thảo, mình bền chắc, mặc lâu không rách mà lại láng đẹp; vải trắng, vải canh tơ, alpaga, nỉ, nhứt là lụa sơn-đông thật tốt màu đã xanh, đẹp lại bền chắc và giá tiền lại rất rẻ.

Chủ-nhơn kính cáo

Tiệm lại đường Quảng-đông [illegible]

ELECTRIC-PHOTO

84, Boulevard Bonhard, 84

— Grands portraits
— Photo industrielle
— Travaux d'amateurs

Chụp hình bằng đèn điện ngày và đêm đều đặng. Xin [illegible] khách và quí đồng bào [illegible] một lần cho biết.

Tiệm chụp hình

MỸ-QUANG

33 Rue Georges Guynemer Saigon

Kính cùng chư quí vị xin hay, Bổn hiệu chụp hình đã kỹ tốt và mau, rất khéo-lại tính giá thiệt rẻ.

Trong tiệm có bán đủ đồ: kiến, giấy, carton, nước thuốc để rửa và đủ các món dùng trong cuộc đồ chụp hình.

Chủ-nhơn kính cáo.

Ta về uống nước giếng ta Dầu trong dầu đục giếng nhà còn hơn.

Câu ca dao đã thế nhưng nếu nước giếng nhà cũng ngon cũng ngọt thì ta mới liệu sao?

Dùng đồ ngoại hóa tất là phá hoại tài chánh nước nhà mà nước nhà lực là ta đó. Vậy đồ gì ta có được, ta làm được thì ta nên mua giúp lẫn nhau.

Như bấy nay về mỹ-nghệ ngoại quốc đã chia gấp hai phần ba quyền lợi ta thôi tới bây giờ đưa hình nước ngoài cũng họa mà để lại cho IN-HẸCH cũng họa vậy ta nên để lại giúp IN-HẸCH còn hơn. Mà ta giúp IN-HẸCH ta được nhiều phần lợi: 1.— là hiệu mới tạo thành công việc làm lo rất kỹ để chiều khách; 2.— cũng đẹp cũng khéo như người; 3.— là vì hai lẽ trên ta chắc được vừa lòng luôn; 4/ tiền ta vẫn ở nước ta vậy.

Ai không tin cứ thử đến nhà họa chọn dùng IN-HẸCH 41, đường *Colonel Grimaud (trước chợ Bến thành Saigon) thì sẽ rõ.*

THUẬN-THÁI-LAI

số 353 đường Thủy-bình Cholon

Bán đồ nữ trang, vàng ngọc, và kiến đeo mắt thật thủy tinh

Tiệm cái ở Quảng-đông
Hưởng-cảng danh tiếng hơn 3o năm nay

Tiệm chúng tôi chuyên bán các thứ đồ ngọc, chen ngọc, thau ngọc, cao bông tai, vòng, hột ngọc chẳng thiếu một món nào, lại thêm trân châu đai quí cùng các món nữ trang bằng vàng thấy đều xinh đẹp. Hàng hóa của chúng tôi do tiệm cái bên Quảng-đông gởi sang; còn các món đồ nữ trang, thì thợ khéo Hưởng cảng làm ra, dùng vàng thật đúng chỉ. Mỗi món đồ đều có ghi hiệu của chúng tôi vào để chứng rõ ràng không có điều chi giả dối. Lại nhiều những tiệm bán đồ vàng đồ ngọc ở Saigon-Nam-vang cùng các tỉnh khác đều có mua đồ của tiệm chúng tôi mà bán lại.

Kính mời quí khách ghé lại xem chơi chúng tôi hết sức hoan nghinh và tính theo giá rẻ.

Ai muốn biết tích Phật?

Thì đủ xem «TRUYỆN-PHẬT THÍCH-CA», sách dày, bìa tốt, trọn bộ là một cuốn, kể rõ từ khi Phật mới ra đời cho đến lúc về cõi Nát-Bàn.

Hoặc ai muốn so sánh Phật với đạo mình, và xa văn-chương nghĩa lý, ai có tính bảo kỳ, thời cứ gởi mua cách lãnh hoa giao ngân hoặc gởi mandat 1$10 mỗi cuốn.

Mua sỉ và mua lẻ do nơi:
M. ĐOAN-TRUNG-CÔN
49 rue Lafeyière. Tel. 9.91 Saigon

SALON DECOIFFURE

Thưa cùng quí ông và quí thầy: tôi mới sang một tiệm hớt tóc ở đường d'Espagne số 141 (nhằm khúc đường gần nhà báo Thần-Chung). Tôi mới sửa sang lại rất đẹp và sạch sẽ, thợ làm nghề rất kỹ lưỡng. Trong chỗ salon thật mát mẻ và vắng vẻ không lộn-xộn. Xin quí khách giúp ơn làm nghĩa, Bổn-tiệm vui lòng tiếp rước, không dám để trễ thì giờ quí khách. Xin lưu ý, Bổn-tiệm không dám quên ơn.

Chủ-nhơn: Nguyễn-văn-Vàng

PHÒNG-NGỦ MỚI
hiệu
ĐINH-CÔNG KHÁCH-SẠN

53, 55 Rue Colonel Grimaud Saigon (Ở trước Chợ-mới Saigon)

Phòng thiệt rộng rải và sạch sẽ. Bồi có khuôn phép và bặt thiệp.

Giá tính rẻ hơn các nơi. Chỗ rất thanh tịnh và mát mẻ.

Chủ-nhơn:
ĐINH-CÔNG-SANH

Thị-Trường tiền-tức

Ngày 2 Janvier 1930

GIÁ BẠC 9 F. 90

GIÁ LÚA
(kể 100 kilos)

Vinhlong	7.00
Gocong	7.20
Baixau	7.00
Baclieu	7.06
Cambodge, thứ trắng	7.06
Cambodge, thứ đc	6.03

GIÁ GẠO
(kể 100 kilos)

Gạo số 1	12.06
Gạo số 2	11.61
Gạo số 2	11.37

TIN TÀU

TÀU TỚI

Ở PHÁP SANG
Amboise 4-1 6h.
Général Metzinger 7-1
Cmt Dorise 13-1
Yalou 18-1
Désirade 18-1

TÀU và NHỰT
d'Artagnan 3-1
Angers 17-1

Ở BẮC VÔ
Claude chappe 5-1 18h.
Commissaire Pierre Lecocq 13-1
Cap Tourane 8-1

TÀU CHẠY

SANG PHÁP
d'Artagnan 7-1
Cap Tourane 11-1
Commissaire Pierre Lecocq 17-1

TRUNG và BẮC
Aden 3-1 15 h.
Claude chappe 9-1
Amboise 7-1
Cmt Dorise 16-1

TÀU và NHỰT
Général Metzinger 10-1
Yalou 21-1

VẠN QUỐC

TIẾT KIỆM HỘI

(Vạn-quốc trữ súc Hội)

HỘI NẶC DANH PHÁP ĐỂ HIỆP VỐN

Tư bổn của hội 66.000 lượng 1/2 đóng rồi; 2.000.000 quan phát lãng (1/4 đóng rồi).

Tiền Dự Trữ cuối năm 1928 là 28.740.185.97.

Quản-lý cõi Đông-Pháp, 28 đường Guynemer Saigon Tel. 871.

HỘI CÁC VÉ TIẾT-KIỆM LẠI

Xổ số lần thứ hai mươi bảy *Ngày 28 Décembre 1929; série n° 1216* được ra.

Hai vé Tiết-Kiệm 5$00 thuộc về série 1216 được hồi lại theo, như giá tư bổn mình, đó là:

5 trăm đồng

Một vé của ông Diệp Đông ở tại Mytho.

Vé thứ nhì của cô Phùng Ngọp ở tại Mytho.

Xổ số kỳ tới nhằm ngày thứ *ba 28 Janvier 1930, 3 giờ chiều tại phòng làm việc của hội, 15 đường Guynemer, Saigon*

Ai muốn lấy vé Tiết-Kiệm của hội lại tại mấy người Courtiers hay là Agents của hội, hoặc đến phòng văn Quản-Lý Đông-Pháp số 25 đường Guynemer, Saigon.

Có một cuốn sổ các nghĩa [illegible] gởi cho người nào hỏi.

OFFICE
CONTENTIEUX & IMMOBILIER
13 đường Cây-Mai Cholon
Giây thép nói số 488

Bao lo các vụ kiện thưa, làm bán và cầm thế đất ruộng nhà cửa, xuất nhập cảng hàng hóa bổn-quốc cũng ngoại-quốc.

Công việc lo nhậm lẹ, huê hồng tính phải chăng. — Phòng văn gần dinh Tham-biện cùng dinh Xã-Tây Cholon.

Directeur: François TY-LỘC

FEUILLETON N° 59 4 Janvier 1930

MỘT ĐẢNG BI MẬT

Tác giả : LIÊN-CHI

— Bây giờ mà họ chưa dám bắt anh thời anh còn không ngại chi het.

— Ấy họ giam lỏng anh mà thôi. Đã có lệnh truyền vây kín nhà anh lại rồi đó.

— Càng hay! anh ở nhà một minh đêm tối sợ mà lắm!

— Trời ơi! anh cứ dồn hoài chịu sao nổi! Thế anh còn muốn cái gì nữa?

— Anh không muốn chi hết, anh cũng không mong mỏi chi hết, nhưng anh quyết rằng bây giờ không ai dám đụng tới lỗ chân lông anh nữa.

— Ba Thâm nó ra tay thời sao?

— Ba Thâm thì thây kệ Ba Thâm. Không có trát thời nó làm gì được anh.

— Trát tư khác có người ký chớ?

— Không, không! Anh đã biết trước rồi, theo dò anh thời được chớ bắt anh thời không ai dám cho phép đâu. Quan Chánh đã bảo lãnh cho anh rồi thời bề nào cũng phải che chở cho anh. Vã chăng câu chuyện nầy vô lý, quái gở lắm, nên sở mật-thám của em chắc cũng chỉ đến ỷ xác ra đấy thôi chớ chẳng làm trò gì được đâu! Bề nào rồi cũng phải viện đến tay anh cho mà coi. Quân sát nhân nầy mầu nhiệm và lợi hại lắm, phi anh thời không ai trị nổi, nghe không?»

* * *

Bửa sau một nhà trồng răng chuyên môn tới khám nghiệm thời nói rằng hai trái táo kia và cã tấm sô-cô-la nủa, cũng một hàm răng cắn. Bà Ngô-công liền đó bị công tay dẫn vô khám lớn.

Chẳng bao lâu câu chuyện đồn rầm lên. Các báo trong hoàn-cầu đều xôn xao về bốn cái án mạng ly kỳ ghê gớm kia. Đặng-văn-Chinh, Nguyễn-Kim, cha con Ngô-công cùng lần lượt bị đánh thuốc độc chết. Mà thủ phạm là ai! Một mụ đàn bà! ôi! thật là tối độc phụ nhân tâm!

Mà kỳ lạ nhất là bỗng tự nhiên một tay nghĩa hiệp khách ở đâu trở ra. Người khách đó lại tiên tri thần toán lắm sao, vừa nghe được câu chuyện đã biết ngay là Đỗ-văn-Chinh và Nguyễn-kim cùng bị đánh thuốc độc chết, mới suy xét trong khoảnh khắc thời đã tìm ngay được thủ phạm. Liền ngay đó lại được hưởng trước nhất một vạn bạc và biết đâu sau nầy lại không được hưởng nốt hai trăm vạn kia!

Thế là Đạo-trích lại tái sanh! Mà Đạo-trích lần nầy thời khác hẳn Đạo-trích trước, Đạo-trích lần nầy đã biểu rỏ chữ ác chữ thiện. Đạo-trích lần nầy đã biết đem tài trí thông minh ra mà lấp biển và trời mà thực hành lòng nghĩ. Đạo-trích đã biến thành Quân-hiệp....

Hỏi sớm mai bửa ấy Quân-hiệp ăn điểm tâm xong bèn bước lên phòng giấy tòa nhà thầy ở có vẻ nguy nga tráng lệ lắm. Xe ngựa, xe hơi, đầy tớ rộn rịp sang trọng hết sức. Thầy không có vợ con chỉ có một người thơ ký là cô Minh-Châu mỗi ngày hai buổi tới trông nom đầy tớ nhà cửa giùm thầy mà thôi.

Quân-hiệp lên tới phòng giấy ngó ra ngoài cửa sổ rồi lẩm bẩm rằng: «Khổ chưa! Mấy chú ma-tà chó chết vẫn chưa chịu đi cho. Biết có ra câu chuyện gì không mà cứ thơ thẩn hoài ngoài ấy!». Liền ngay lúc đó thời cô Minh-Châu tới. Cô ăn bận coi rất thanh khiết, quần áo toàn một màu bồ-thủy. Tính cô nhu mì mà lại ít nói, nhưng mỗi lần cô mở miệng thưa đều gì thời Quân-hiệp lại lóng tai mà nghe ra dáng thích chí lắm vì giọng nói nghe ra rất là êm ái dịu dàng.

— Có cái gì lạ không cô?

— Dạ có mấy cái thơ của những người đương lâm vòng hoạn nạn tới cầu cứu.

— Thôi, những cái ấy cô bằng để đó cho tôi, giờ tôi nóng muốn biết câu chuyện bà Ngô-công ra sao?

Cô Minh-Châu nghe Quân-hiệp nói vậy liền mở mấy tờ báo ra đọc cho thầy nghe. Cách bảo chữa của bà Ngô-công vẫn như cũ. Bà vẫn một mực khóc lóc, và kêu oan. Quân-hiệp biết vậy thời lẩm bẩm nói một minh rằng: «Lạ thật! Sao bà ấy chối cãi một cách vụng về quá lắm vậy?» Cô Minh-Châu nghe vậy thời cũng sẽ nói một mình tuồng như trả lời cho thầy rằng: «Thế ngộ bà Ngô-công bị oan thời sao?»

— Sao cô biết bà bị oan?

Cô lấp bấp miệng muốn trả lời nhưng không hiểu sao lại cô dằn lòng thoái thác: «Không không, tôi không có ý kiến chi hết!» Quân hiệp thấy vậy thời ra dáng ngạc nhiên mà nói rằng: «Tuy vậy, chắc cô cũng có mối nghi ngờ chi đây hẳn. Cô có ý kiến chi lạ cứ nói đi. Biết đâu một sợi tơ sợi tóc mà không kiếm ra được chân lý». Nhưng cô Minh-Châu lại lắc đầu rồi đọc luôn mấy tờ nhựt trình: «Sở mật-thám vẫn rình mò hoài mà không kiếm ra tên cầm ba tong cán bạc, đeo mắt kiếng gọng vàng đi theo dõi thầy Nguyễn-kim hồi trước. Giòng giỏi Lê-mạnh-Thân là người em họ mấy chị em bà Lê-thị-Khuê cũng mất tích không thấy ai hết. Ngoại thích Đỗ-văn-Chinh coi chừng như tới bà Ngô-Công là hết. Quân-hiệp thấy cô Minh-Châu ngừng lại không đọc nữa thời hỏi rằng:

— Còn tin gì lạ nữa không cô?

— Dạ thưa trong Đại-Việt-Tân-Báo còn có một bài nghị-luận về ngài cách xấc láo lắm.

— Cô làm ơn đọc giùm.

Cô Minh-Châu vâng lời liền đọc: «Sao chưa nhốt nó vào khám lớn còn đợi gì nữa? Quái chưa Đạo-Trích giữa thanh thiên bạch nhựt mà cứ việc qua lại tự do, một mình ở một tòa lâu-đài to nhứt Hanoi mà giở thủ đoạn tàn khốc của nó ra! Đã giết hết bốn mạng người rồi mà nó vẫn chưa chán tay lại còn đổ tội cho một người đàn bà vô tội rồi nghiễm nhiên thong dong mà đoạt lấy cái gia tài hai trăm vạn đồng kia! Sở mật-thám lập ra để làm gì? Khám lớn bỏ không để yên cho nó hoành hành mãi vậy! Tác-giả viết bài nầy mong rằng quan chánh mật-thám sẽ thẳng tay mà làm hết chức vụ trong vụ nầy».

Quân-hiệp nghe xong thời nộ khí xung thiên, kêu máy nói mà nói ông Dung-Quang rằng:

— Thưa ông, từ lúc tôi được tiếp kiến ông ở trước mặt quan Chánh mật-thám tôi vẫn biết ông vì mấy cái tai nhỏ mọn của tôi mà đem lòng yêu mến, vậy nay tôi có một việc còn con nướng đến muốn nhờ ông, ông có khứng giúp không?

— Dạ, cái gì chớ làm ơn cho một người mà bấy lâu tôi vẫn hâm mộ, thời tôi chịu lắm. Nhưng chẳng hay việc gì vậy, thưa thầy?

— Thưa, không có chi hết!... Ông có đọc Đại-Việt Tân-Báo bửa nay không?

— Dạ thưa có.

— Tôi muốn mời kẻ láo xược nào viết bài đó lên bảo Đồn. Nhân hỏi nhỏ hắn vài điều, ông có khứng làm chứng giùm cho không?

— Ủa! chi mà dữ vậy! thầy muốn dấu vô sao?

(còn nữa)

Đua ngựa

Kỳ thứ chín, chúa nhựt 5 Janvier 1930

PHẦN THƯỞNG SLOSS

Đua trơn độ bán 350p, 2.000 thước, nhứt 140p., nhì 40p. — ngựa ta 4 tuổi trở lên. Catégorie B.

Khứu long (350)	45	O phụng (250)	41
Hồng phước thạnh (200)	37	Vang tiên (350)	41,5
Vương anh (300)	43	Tía phụng (250)	43

Độ nầy, con Tía phụng sẽ về nhứt một cách dễ dàng, con Vương anh nếu có nài cởi đúng 43 kilos, cũng có phần ăn được. Đánh ngược nên để ý con O phụng, nhưng nó phải chạy nặng lắm; có một mình nài Kim (47 kilos) cởi nó ít đăm ơn hết. Con Vang tiên chạy 2 ngàn thước thiếu hơi. Vậy đánh Tía phụng gagnant, Vương anh place, hoặc đánh ngược lại cũng đặng.

PHẦN THƯỞNG BRISE D'AMOUR

Đua trơn 3e série—1500 thước — nhứt 200p. nhì 70p. ngựa lai ba tuổi.

Kantara	44	Flèche d'argent	42,5
Rilet	42,5	Vang dan	46
Hồng long hoa	42,5	Nữ long	42,5
Sans atout	44	Kim sang	44
Hồng lân	44	Hồng sọc	42,5

Độ nầy nhứt nhì tôi chắc sẽ về con Flèche d'Argent và con Sans Atout. Con Sans Atout tuy chưa chạy chung với mấy con có độ như Flèche d'Argent, Rilet, Vang dân, Hồng long Hoa, chớ nó một cựa với Flying star, Aubade, thì chắc nó phải hay rồi. Tôi đánh nó gagnant, Flèche d'Argent và Rilet placés.

PHẦN THƯỞNG SOURBIER

Đua trơn độ chấp—2000 thước nhứt 240p. nhì 80p. ngựa lai bốn tuổi trở lên.

Tiểu long	35	Hồng ph. lợi	44
Kim mây	38	Kim sen	44,5
Thanh long	39,5	H. phi long	45
Tân long	40,5	Lutteur	46
Bagnic	41	Joyau	47
Mistinguett	42,5	Motor	49
Vif argent	43	Tàu bay	49
Kim liên	43,5	Huỳnh long	49
Bigalop	43,5	Rouvelet	51

Độ nầy mấy con lâm thường mà chạy nhẹ cũng có phần về nhứt nhì ba được, nhưng không dễ gì kiếm nài cho đúng cân. Thành thử, bất đắc dĩ, phải dùng nài nặng mà vô hy vọng. Tôi tưởng ngựa về không mất hạng ở trong đám chở từ 41 cho tới 47 kilos là; Kim liên, Hồng phước lợi, Bigalop, Kim sen, Lutteur. Còn nhẹ như Tân long và nặng như Huỳnhlong, cũng dễ sợ lắm!

Theo ý tôi, đánh: Huỳnh long gagnante Lutteur và Kiêm liên placés.

Với Motor hoặc Hồng phước lợi.

PHẦN THƯỞNG DERBY DE COCHINCHINE

Đua trơn Spécial — 2400 thước—nhứt 820p. nhì 250p. ba 100p. ngựa lai 4 tuổi trở lên.

Hắc long	51	Aubade	42,5
Salmson	47,5	Meneur	47
Rouvelet	51	Xích long	47,5
O phi long	47	Bon filon	51

Độ nầy nên để ý con Salmson và Ô phi long là ngựa nhỏ tấn lên, có thể ăn ngược đặng. Con Hắc long bị què nghỉ lâu, không biết tài lực của nó lúc nầy thế nào, nhưng có lẽ nó đã dượt đúng đắn rồi mới dự cuộc đua lớn lao nầy chớ! Dầu sao đi nửa, tôi củng còn trông cậy lão tướng Rouvelet, nên đánh nó gagnant, còn placé tôi thích Bonfilon và Salmson hơn Hắc long và O phi long. Chớ bỏ Xích long vì đã thắng độ nầy mùa năm ngoái.

PHẦN THƯỞNG TREMBLAY

Đua trơn spécial 2000 thước nhứt 400p. — nhì 100p. — ngựa Anglê nài Tây.

Minervois	72	Phénix	66
Triel	66		

Con Minervois hay, nhưng chở nặng nên tôi đánh Triel gagnant, chắc ý hơn.

PHẦN THƯỞNG ROSE VERTE

Đua trơn spécial — 2.000 thước, nhứt 160p., nhì 40p. ngựa ta bốn tuổi trở lên, catégorie B.

Kim xanh	42	Revenant	39
O năng	46	Khứu phú định	43
Đạm bình đông	46	O long	44
Anh long	49	Jeanne d'Arc	44
Pernod	38	Hồng cẩm	45

Ngựa có phần ăn hơn hết là Đạm bình đông, Hồng cẩm, O năng, Anh long và Kim xanh. Con O long và Jeanne d'arc chạy đồng sức, nhưng chạy xa thiếu hơi. Revenant, Khứu phú định đã bị què lúc trước, bảo sao không về mất hạng, con Pernod chạy không lại O long, vậy nếu nó ăn độ nầy, thì trúng cá lớn lắm. Theo ý tôi đánh; Anh long gagnant, Hồng cẩm và Đạm bình đông placés, Với Kim xanh hoặc O năng.

GIÁ BÁO

THẦN-CHUNG

Mỗi năm......	12$00
Nửa năm......	7 00
Ba tháng......	4 00

Mandats xin nhớ đề cho M. NGUYỄN-VĂN-BÁ. Quản-lý báo Thần-Chung.

Sách bán rẻ

(hạn đến 17-1-1930)

—Nhơn tình ấm lạnh 1.00. Bình ... gương tan (2 à 15) mỗi C. 0.08, Bình thiên ... 0.10, Tài mạng tương ... 0.20. Danh lợi 0,15. Gái anh hùng 0.15. Lả phi Hồng 0.20. Cái lụy kim tiền 0.30. Hồn người bất diệt 0.10. Đông phương 0.06, Vệ sanh 0.15. Một mối tử thù 0.20. Nghĩa hiệp kỳ duyên 0.10. Lòng người nham hiểm 0.10, Giáo phụ tề gia 0.15 Mộng hoa 0.10. Cô ba Trà 0.50, Chảo xoắn 0.10. Người mặt na 0.20. Trúng tuyển thơ của ai? 0.10. Cô giáo Dư 0.08. Nặng gánh chung tình 0.08, Bèo mây tan hiệp 0.15, Sách dạy nấu ăn 0.20. Thùng thơ bí mật 0.20, Nặng nghĩa phân trần 0.10, Giọt lệ tri âm 0.07. Cô năm nào 0.05. Trương vĩnh ký hành trang 0.10. Gái chinh chuyên 2 chồng 0.08 Gia đình ... biến 0.15, Tình là giây oan 0.20, Nặng lời non nước 0.20, Xin gởi mandat trước.

.TÍN-ĐỨC THƯ-XÃ

37, Rue Sabourain. Saigon

HOT XOAN ĐÂU TỐT?

Hảy lại tiệm ngành của ông J. GIUNTOLI ở đường Catinat Saigon, thì có đủ thứ, nước thiệt tốt, giá thật rẻ có nhiều thứ các mặt vuôn, hoặc hột xoàn giá đến 2000$ một carat.

Quản Lý:

Huỳnh-v.-Thông dit Quế

CŨ HÓA MỚI

Bổn tiệm chuyên về nghề may theo kiểu kim-thời rất khéo, và trước khi cả đứng làm Quản-lý cho mấy tiệm lớn ở tại Saigon, nay Bổn tiệm mới lập ở trước Chợ-mới Bến-thành, Bổn-tiệm lại chuyên môn về nghề nhuộm và giặt áo quần laine, nỉ cũ, có thể làm lại được như mới để vừa lòng quí khách ở gần xa.

Hiệp-Thành

Tailleur

49 Rue Colonel Grimaud Saigon

Bijouterie-Tonkinoise

NGOC - LAN

Có thợ làm vòng, xuyến, chuỗi hột, hoa tai thiệt khéo.

Cordonnerie HỢP-THÀNH

Đóng giày tây và giày đờn bà đủ các mẫu da theo kiểu kim-thời, thiệt đẹp, và chắc chắn.

Có may ballons d'association đá thiệt bền. Và có làm ấm đựng nước trà bằng da và bằng mây thiệt tốt.

Xin quí ông, quí bà chiếu cố cho, bổn hiệu rất cám ơn vô cùng

Nay kính mời.

Pham-văn-Tâm, Propriétaire

Bd Albert 1er N.—117-119

Dakao — Saigon

Mmes HAREL và ROSENFELD

75 đường Catinat Saigon

Téléphone 293

Là nhà thiện nghệ làm tràng hoa (Couronnes) đủ thứ bông cườm và bông bằng thiếc nhiều mẫu ngộ lắm để đi đám tang, hoặc đi điếu, hay là sấy mả để được lâu năm không hư.

Kính lời cùng Lục-châu có cần dùng xin gởi thơ bằng chữ quốc-âm hay là gõ giây thép, chúng tôi sẽ gởi lập tức và tính giá rẻ hơn mấy tiệm khác.

Nhà hàng Couronnes

Kính cáo

LÊ-CÔNG-HÒA CÔNG TY

N° 62 Bd Tổng Đốc Phương Cholon

Thơ mời nhóm Đại - hội.

Kính mời Quí-Hội-viên có nhập cổ phần vào Lê Công-Hòa Công-ty Cholon đến ngày 1er Janvier 1930 nhằm thứ tư đúng 2 giờ chiều nhóm đại hội thường niên tại Hội-Quán theo điều-lệ:

1er Suy tính sổ sách của công ty

2e — Bỏ thăm cử bàn cai quản khác thế cho Bàn cai Quản cũ mãng lệ hai năm.

Xin Quí-vị sang lòng, nhớ theo theo ngày giờ trên đây đến nhóm. Nếu ông nào vắng mặt xin nhớ viết thơ cho người thay mặt.

Bàn cai Quản Kính mời

HÀNG TẾT! HÀNG TẾT!

Mới hóa. Rất nhiều.

ĐỨC-LỢI

103-106 đường d'Espagne Saigon,

Kế dinh Xã-Tây

Bổn-hiệu đã có trữ rất nhiều đồ Kỹ-Nghệ Bắc để bán tết tây và tết ta, như đồ đồng đỏ, đen khảm tam khí (bronze niellé) thau lọc nước rất tốt:

Lư, chơn đèn, bình bông bình đồng và các món chưng Salon rất đẹp

Đồ cẩn chạm; Tủ, ghế Salon rất nhiều bằng trắc và gỗ.

Đồ bày chơi bằng Sơn nước làng như Sơn Nhựt-bổn, đồ Bạc, đồi mồi và đồ thêu màu đi mừng đi lễ rất thích hợp.

Hàng hóa có rất nhiều, đủ, chiều quí khách lựa.

Kính thỉnh

ĐỨC-LỢI

Kế dinh Xã-Tây Saigon

TRUNG-QUANG

39, Colonel Grimaud, Saigon

Ngang ga Cuniac, trước chợ Bến-thành

ĐÓNG GIÀY — LÀM NÓN

Giày tây, giày ta, đàn ông, đàn bà thêu kim-tuyến và thêu cườm; có nhiều màu da tốt theo kim-thời Nón bằng liège và cây mướp, nón Singapore sửa lại như mới.

Trước ở 92 Bonnard để marque Au Coq d'or, vì nhiều người làm theo, nên đổi lại.

Xin lưu ý: Tốt xấu, mắc rẻ đến mua sẽ rõ. Ở xa viết thơ thương nghị.

Chủ nhơn cẩn cáo

Nhà họa Chơn-dung

ĐẶNG-VĂN-KÝ

17, Rue Martin des Pallières, 17

GẦN GA DAKAO SAIGON

Sáng lập đã hơn 10 năm, vẽ hình, sơn thủy, đủ thức, vẽ thiệt giống, thiệt đẹp, giá định phải chăng.

Lời Quảng Cáo

ông lương-y Chiêm-hớn-Tòng

Coi mạch không tiền

Chúng tôi là người từng thạo biết phép thuốc Trung, Tây, ra giúp đời trải vài chục năm nay, đi đến đâu cũng đặng người ngợi khen. Và mới đây lại nghĩ sự kinh nghiệm đã lâu mà tìm được ba phương thuốc mầu nhiệm, chế thành ba thứ thuốc rượu, bán bấy lâu nay thật nhiều. Nếu như thuốc chế không hay thì làm sao lại bán cùng khắp các xứ như vậy?

Nay vì muốn đền ơn tri ngộ của người trong lục tỉnh đã hoan nghinh mấy thứ thuốc rượu của tôi nên mới bày ra cái cuộc coi mạch không thâu tiền nầy.

Vậy xin ai có lòng muốn đến cho tôi coi mạch thì cứ coi theo ngày giờ đã định sau đây giời gót đến nhà tôi, thì tôi hết sức hoan nghinh.

Giờ coi mạch

Buổi mai - 9 giờ đến 11 giờ

Buổi chiều - 3 giờ đến 5 giờ

Tiệm bán rượu thuốc Phục-nguơn-đường, môn bài số 222, đường Thủy-binh, Saigon.

ĐỔI CŨ LẤY MỚI

Có nhiều dĩa hát mới, chạy kỹ sắt; quí ông có dĩa cũ dùng không đặng xin đem lại Tiệm ĐỖ-NHƯ-LIÊN 91-93, Rue d'Espagne hay 51, Colonel Grimaud mà đổi, bán nhiều đồ phụ-tùng máy hát. Cũng muốn máy viết nhiều hiệu. Phụ đồ phụ-tùng xe-hơi rẻ hơn nơi khác. Quí ông muốn đổi dĩa mau mau kẻo hết dĩa hay.

ĐỖ-NHƯ-LIÊN

TIỆM BÁNH TÂY DANH TIENG

31 33, Rue Sabourain. Saigon

Làm đủ thứ bánh paté, Sandelwckis bombe glacée, thường ngày và đồ điểm tâm, đồ giải lao, Bao làm các tiệc trà tiệc rượu và làm các thứ bánh lớn nhỏ có chủ dùng theo đám tiệc. Xin quí khách tới tiệm tôi thì đặng vừa lòng không sai.

Kính cáo

Nguyễn-văn-Đào

LE MATÉRIEL MECHANIQUE MODERNE

1 3 5, Boulevard Galliéni — SAIGON

INSTALLATIONS RIZERIES — GLACIÈRES — SCIERIES — HUILERIES BRIQUETERIES — REMISE EN ÉTAT DE TOUTES MACHINES PIECES DÉTACHEES GARDNER — FILIPINA

Máy XAY GẠO

Máy NƯỚC ĐÁ

Máy CANOT

Máy XAY LÚA

Máy CƯA

Máy ĐÈN KHÍ

Máy IN GẠCH

Máy HƠI

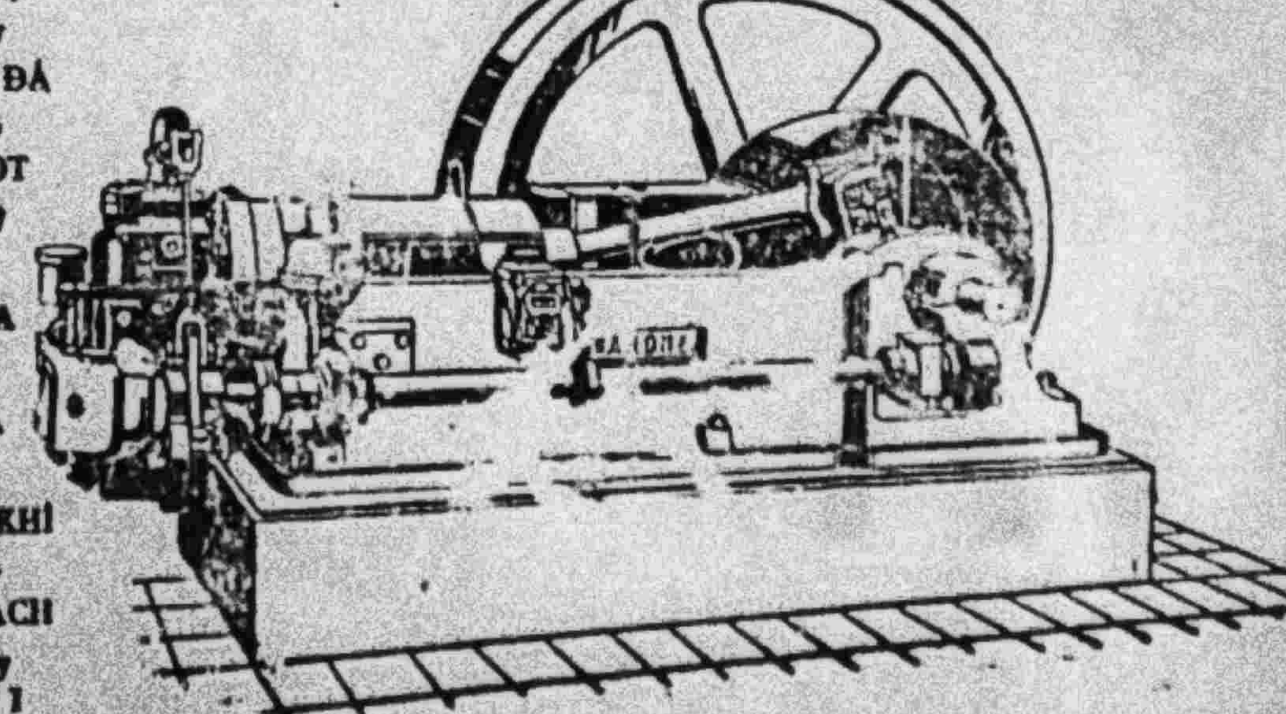

Moteur "GARDNER"

DIÉSEL HORIZONTAL

LE MEILLEUR

Rizeries "FILIPINA" Les Meilleures

Feuilleton N° 8

LỬA ĐỎ LÒNG SON

LỊCH SỬ TIỂU-THUYẾT

VÂN-TRÌNH viết

HỒI THỨ NHÌ

Vưng linh mẹ, anh hùng độc lập,
Ưng nghĩa binh, hảo kiệt ra tài.

I

Tiếng gà dục sáng, trống canh vội vã điểm năm, tiếng người vật vả làm ăn cùn lần lần vội rền cả xóm. Đây là tiếng kich két chày mỏ giã gạo, đó gọi là hơi héo von tiêu thổi của trẻ mục đồng, buổi hừng đông lố lên, tức là một cái đời mới cũng theo mà lên vậy.

Hai mẹ con Võ-Tánh từ đây sống vào một cái đời mới và Nguyễn-Văn Huyên cũng sống theo một cái đời mới khác.

II

« Con ôi ! ngày nay con sắp sửa ra đi tầm chơn chúa, mẹ mới đem sự nhà tỏ thật con nghe. Đằng đẳng năm mươi lăm năm tròn, mẹ giấu kín, không muốn cho ai biết khác hơn là mẹ với con mình.... Mẹ cất cái sự đau thương ấy vào lòng như thiên hạ cất một vật quí báu vô giá, trên thế gian nầy chẳng có món chi đổi đặng, để mẹ chờ con trưởn thành...Từ khi con lớn lên rồi, từ lúc theo thầy luyện tập võ nghệ, đến lúc đi giao-du với anh em, mẹ mỗi khi đối ngọn đèn tàn, hay là nhằm lúc con kề dưới gối, cũng muốn đem cho con biết phứt cho rồi, để cởi cục đá nặng triệu triệu nó đè trên ngực mẹ; cục đá ấy là cái NHỚ đó con à !

Người còn thì cái nhớ có chết đâu. Nhưng mẹ nghĩ chưa đến buổi nói, nên mẹ bưng lấp miệng bình, dầu đau đớn thế nào, mẹ cũng vui lòng chịu. Cái lòng của mẹ bây giờ đây nó đã nát tan rồi, như một cái đèn đài bằng ngọc-thạch lưu ly xa cừ nguy nga phải cuồn phong đánh đổ vậy. Mỗi một cái mạch máu hồng của mẹ vận một sự đau đớn; mỗi một sợi tóc bạc của mẹ tầm một đều nhớ thương. Cái sự đau đớn, nhớ thương nầy, dầu cho mẹ sống mấy ngàn năm đi nữa, mẹ chẳng hề khi nào quên được dường như nó khắn khắn trong xương thịt của mẹ vậy.

Người ngoài họ thấy mẹ có con như vậy, họ khen mẹ là người có phước; họ thấy con được mẹ như vậy, họ mừng con là kẻ có phần; họ biết đâu cái phần phước bây giờ đây thật là cái kết tinh của những sự khổ cực gian-nan muôn ngàn thuở trước. Mẹ nhắc đến không khỏi xốn xang tấc dạ, không cùng giọt lệ chứa chan, càng nhắc đến chừng nào, gan ruột mẹ như có ai đem dầu làm lò mà nổi lửa đem kim làm ảo mà may chừng nấy. Song mẹ phải nói. Nói là bổn phận của mẹ, mà cũng là một dịp để khuyến khích chí con.

Con ôi ! con mới sanh ra, vừa thấy bóng mặt trời thì cha con cũng vừa theo mặt trời mà lặng bóng ! Mẹ vẫn biết cuộc sanh tử vẫn thường buồn, nhưng cái chết của cha con thật là cái chết ức, cái chết giận, động thành một khối máu không biết bao giờ tan được. Mẹ lúc ấy còn mang con trong dạ, ngày sanh tháng đẻ gần kề, cha con vẫn ngày tối ung dung rảnh thì dạy học trò võ nghệ, mắc thì lo việc vườn tược ruộng nương. Một đêm kia, vào giữa đêm khuya, nhà nhà đều ngơi nghỉ, bỗng đâu ngoài cửa nhà ta có tiếng người người rần rần rỡ rộ, đèn đuốt sáng trưng, trong nháy mắt thì thấy một bọn đầu trâu mặt ngựa ở đâu không biết bộ chừng ba bốn chục người ào ào như giông gió ập nhau vô mà bửa cưa chặt cột, rinh tủ, xúc lúa và khuân cả vàng bạc lụa hàng.

Trong nhà bấy giờ chỉ có mẹ, cha con cùng một lủ gia-đinh mà thôi. Còn anh con là Võ-Nhàn mắc theo Đỗ-thành-Nhơn đặng giúp an biên trấn.

Bọn gia-đinh hoảng hốt, kẻ trốn chui, người trốn nhủi như một bọn chuột mà gặp phải rắn dữ vậy; duy chỉ có một mình cha con, âm trường thương quyết cự địch với bọn ăn cướp ấy cho đến cùi cùng mới nghe. Con cũng biết thời buổi bây giờ là thời buổi loạn lạc nhơn dân đồ khổ vô ngần, có cơm mà ăn không ngon bửa, có nhà mà ngủ không an tâm; ai ai cũng lo sợ trong lòng không biết sống may dầu, rồi dầu, mà cũng không tiếc cái chết ngày nào, giờ nào! Người ít của cải chẳng nói chi, chớ người nhiều của cải, thì hoặc dự phòng vô hủ đào mà chôn trước, hoặc phải chiêu tụ trong nhà nhiều người tùy tùng cho giỏi võ nghệ. Nhà ta là nhà có của, cha con cũng là người có tâm tiếng với đời, nhưng ghét cái đời ham chuộng hư danh, hơn nữa ưng lủ vào lòn ra cúi, nên mình biết lấy mình, cứ mai danh ẩn tích, vui thú điền-viên, không tưởng chi khi đến sự nghiệp cần vương đồ bá.

Khi cờ, khi rượu, lúc trăng, lúc hoa, nhàn dưởng tâm chí mình, phải nghĩa thì làm nghĩa gặp nguy thì phò nguy. Nhưng trời dường như muốn để hận cho người có chí có tài, khiến nên đêm trên kia bọn cuồng khấu rủ nhau đến cướp giựt. Nhiều chồn, một cọp, đến nước cũng phải thiệt mạng theo lẽ tự nhiên.

Mẹ lúc nầy, muốn cản ngăn cha con, nhưng cha con hầu-nần quyết một, nói chẳng thà chết ở chiến trường, chớ không thèm tham sống mà chịu nhục, nên cha con bảo mẹ rằng :

« Nàng bảy mở cửa, ra vườn ẩn-núp đi, để cho một mình tôi ra thâu đương cự »Mẹ nần-nần không nghe, ai nở bỏ chồng trong lúc hoan-nạn cho đành, song cha con trợn mắt lên ngó ngay vào mặt, và lấy tay chỉ bụng chửa mẹ mà rằng : « Ta còn một chút con, nàng hãy lo bảo trọng lấy con.»

Cái tiếng con ấy như là cái hiệu lịnh riêng mạnh mẽ vô cùng nên mẹ phải nghe lời cha con, ra sau vườn ẩn thân, trong nách cắp sẵn cây đoản đao, tính trước, gặp thế nầy, thì cũng xử thân nầy cho vẹn kiếp. Thà rằng chồng vợ có nhau niềm đài gặp mặt, dám sai tất lòng ! Mẹ thật là vọng tình lắm ! Trong lúc hoảng hốt ra đi, quên gài cửa nhà dưới lại, để cho bọn ấy có một hai đứa lén vào được mở cửa nhà trên cho anh em chúng nó ào vô thế như nước chảy tràn, cha con túng phải dựa lưng vào một cây cột mà đối địch cùng bọn đó

Người lối xóm hay lên, đánh mỏ la làng om-sòm, nhưng khi họ chạy lại tiếp cứu thời rồi ! con ơi ! tiếp cứu đã muộn rồi ! ..

(còn nữa)

PROFESSEUR de Français et Mathematiques preparant candidats au Diplome, brevet, Certificat. *Leçons a domicile ou par correspondance.*

INSTITUTRICE diplomée de l'Ecole Normale, ayant servi dans l'enseignement, s'occuperait des enfants se préparant au Certificat

Ecrire à 45 *Boulevard Paul-Bert*
Saigon Dakao

MỚI LẠI ĐỦ THỨ BÔNG

(Fleurs artificelles de France)

Nhánh lớn 3 bông để chưng bình	0$70
Nhánh lớn 2 bông 0 $ 50, nhánh lá 1 bông	0.50
Nhánh kết 12 bông đủ màu chưng lục bình	8.00
Nhánh nhỏ chưng Jardinière (10 nhánh)	1.50
Jardinière thứ nhỏ xi đồng, có chưng bông	2.00
Jardinière thứ trung xi bạc có chưng bông	3.50
Jardinière thứ lớn xi bạc có chưng bông	12.00

Có nhiều kiểu bình chưng bông và surtout de table. Có dũ thứ dĩa hát cải lương, và bát bộ kim thời.

Lảnh gởi contre remboursement. Xin hỏi mục lục nơi tiệm LÊ-VĂN-TÀI 82, *Rue G. Guynemer Saigon (Chợ cũ).*

NOUVEAUTÉS - CATINAT

165. rue Catinat – Place du Théâtre – Téléphone 730

Kể từ ngày 2 Décembre

CHƯNG ĐỦ CÁC MÓN

ĐỒ CHƠI – ĐỒ TẾT

ĐỒ BIẾU

Ngày Chúa-Nhựt và ngày Lễ Bổn hiệu mở cửa từ 8 giờ cho đến 11 giờ.

Nouveautés — Sports

AU BON MARCHÉ SAIGONNAIS

Mme NGUYỄN-THỊ-QUY DITE THANH
54 Rue Viénot Saigon

CHEMISES-NŒUDS-REGATES ARTICLES DE BAZAR

ĐỦ THỨ
Hàng tơ lụa và hàng vóc thêu Bắc-kỳ.
Nón bằng : nỉ, vải, laine và nút se cho người lớn và con nít
Đồ dùng trong cuộc đá banh (foot-ball)
Đồ dùng trong cuộc đánh banh (tennis).

Có thợ khắc con dấu bằng đồng và chạm đá cẩm-thạch để mộ bia rất thiện nghệ. Ở xa xin viết thơ.

Épicerie KIẾT-TƯỜNG

dit TANG-LONG

80-82, Rue de Gialong Cholon. — Tél. 258

Bổn-hiệu mới nhận được hai cái máy, một cái để xay café, và một cái để xay đường, bột. Có lảnh xay, giá tình rẻ làm rất sạch sẻ và mau chóng.

Lại có bán những món ăn đồ hộp (conserves alimentaires) ở bên Tàu buôn sang, rượu tây đủ thứ, đường bột, đường cát, *café* bọt, v. v ..... mỗi món đều tốt hết thảy.

Nếu quí-khách cần dùng những món trên đây xin chiếu cố cho, bổn hiệu rất đa tạ. — Tiếp đãi rất lịch sự. — Quí khách tới mua một lần sẻ biết mà nếu quí khách đã mua ở Bổn hiệu một lần rồi thì chắc là quí khách không muốn mua ở những chỗ khác.

MÁY IN GẠCH, MÁY XAY LÚA, GẠO, MÁY NƯỚC ĐÁ, MÁY CƯA, MÁY ÉP DẦU, MÁY BÔM, MÁY CANOT, MÁY ĐIỆN, MÁY MAZOUT, MÁY HƠI, LÒ LỬA.

Có bán tại hãng **L'INDUSTRIE-MODERNE**

" NGUYÊN TAN-PHAT "

Số 59-61 Rue Colonel-Grimaud SAIGON
(ở ngay trước chợ mới) gần ga xe lửa (Cuniac)

Briqueterie, Scierie — Moteur Diesel

Décortiquerie, Huilerie — Glacière

Có bán và ... rồi nhiều nhà máy, có máy sẵn tại Hãng ... đồ phụ tùng cho máy gạch, máy gạo v. v.

PHÁP-HOA NGÂN-HÀNG

Banque Franco Chinoise

— Hãng bạc công nghệ và Thương-Mãi.

Từ bổn đóng đã hết	50.000.000 quan
Vốn của Banque Industrielle de Chine	50.000.000 quan
Số tiền dự trữ	30.670.000 quan

Ông Griolet, chánh-chủ hàn-trị sự của hãng bạc Paris và Hòa-lang. Ông quản-đốc của Chánh-phủ Pháp : De Celles Tổng quản-lý : ông Carrère

Đặt các chi cuộc ở Paris — Lyon — Maraseille — Bắc-kinh—Thượng-hải—Thiên Tân—Hương cảng

CÁC SỞ ĐẠI LÝ Ở ĐÔNG-PHÁP — Hải phòng—Hanoi—Namvian—Vịnh—Đà nẵng—Qui-nhơn—LẠI CÓ SỞ LÀM VIỆC Ở HUẾ và Thanh Hóa.

Làm đủ các công việc thuộc về Ngân Hàng.

Gởi tiền theo kiểu « thâu xuất tự tiện Compte-courant » mỗi năm lời 3 phân. Gởi bạc Đông-Pháp. Gởi theo tiền Langsa lời 2 phân rưởi.

Gởi tiền theo tiền cần-kiệm, xin do hãng bạc sẻ định tiền lời riêng.

Gởi tiền về lấy ra phải có kỳ khắc, xin hỏi hãng bạc thì biết.

Chịu lảnh đòi tiền về chuyện giấy tờ buôn bán lại cũng nhận lảnh bán « traite » giấy mua mandat giấy thép gởi tiền các nơi đô thị khác, vân vân.

Hãng bạc Pháp-Hoa lại có cho mướn tủ sắt thứ thiệt tốt thiệt chắn-chắn.

PHARMACIE SINO - ANNAMITE

THIÊN-HÒA-DƯỜNG

N° 208, Rue des Marins-Cholon

SÂM NHUNG VỆ SANH HOÀN
(Thuốc Bổ)

Thuốc Vệ-Sanh nầy, bởi chế nó dùng những thuốc thượng phẩm, nên sự công hiệu của nó khác thường, cường thể cố bổn, làm cho kẻ uống nó có sức giáng long phục hổ.

Xin dùng thử thì biết.

Mỗi hộp 4 viên giá là .... 1$20

THIÊN-HÒA-ĐƯỜNG

Chủ-nhơn Diệc-Hoài-Đàng y-Học-sĩ Cần khải

TRƯỜNG

Nguyễn-Văn-Mùi

10, Rue Martin desPallières, 10
Ngang ga Dakao Saigon

Dạy các khoa đây rất chuyên môn, và tự quyết rằng những học sanh của bổn trường khi chung khoa sẻ đặng thành tài. Nếu liệt-quới muốn đặng rỏ ràng hơn, xin đến tại trường coi cách đo thì biết.

Chuyên dạy khoa

Bút toán thương-mãi, Thu xếp đủ cách tính sổ sách nhà buôn kiếm cho lời lỗ, dạy cách khỏi sự sai sót. Lớp học dạy ban ngày mỗi bữa từ 2 giờ đến 3 giờ rưởi.— *Đánh máy viết* và cách dùng máy in nhỏ trong nhà buôn. Chỉ các cách thức cần kíp, cách đánh những giấy tờ nhà buôn, luật sư, nhà nước, ngân hàng v.v.

Viết thơ từ đơn trạng theo nhà buôn và các cách làm những tờ phiếu giấy nợ cùng các giấy tờ kách của nhà buôn và ngân hàng (Documents commerciaux). Hai khoa này dạy giảm.

Có điều chi muốn hỏi cho rành xin viết thơ thương nghị.

Lảnh biên chép giấy tờ, đơn trạng bằng máy viết và in thơ từ, cahier des charges bằng máy Duplicateur, làm mau và kỹ.

Lảnh làm sổ sách nhà buôn trắng thoả, làm kỹ lưởng và mau.

COCHINCHINE-GARAGE

Atelier de Reparation Mecaniques

N° 1 et 1 bis rue de Verdun Saigon, Téléphone N° 769

Có chỗ để xe hơi cho mướn tháng giá rẻ lắm, xin hỏi mướn mau mau kẻo hết chỗ.

Có dạ cầm bánh xe hơi cho tới có giấy thì giá rẻ và mau thành nghề lại có dạy sửa máy phụ thêm không tính tiền, xin viết thơ hỏi cách thức và giá cả.

Có bán đồ phụ tùng xe hơi

Chủ nhơn kính bạch :

Hãng DIETHELM và CÔNG-TY

29, Quai de Belgique Saigon

(Đường mé sông Saigon, gần đầu cầu Móng)

Bán chịu góp nhiều tháng

Bổn hiệu lập ra tại Saigon trên BỐN CHỤC NĂM, chuyên ròng về việc bán và cất nhà máy xây lúa đủ cỡ từ 5 tấn sắp lên, hiệu F. W. SCHULE ở Hambourg (*Ăn-lơ-mâng*) và cũng có đủ đồ phụ tùng về việc nhà máy như : Cối gạo trắng, cối gạo lức bàn lộc tấm, bàn sàng, bàn gằn, gạo, giây trân, thắng cao-su, tôles, mảnh mảnh v. v. ....

Tại hãng cũng có bán những *moteur* chạy dầu cặng *mazout* và chạy dầu sáng : hiệu: A. B. C.-UTO-RENAULT WOLF *diésel*). Máy thiệt tốt, có thứ chạy nguội, có máy nằm, máy đứng, đủ cở lớn nhỏ, từ 2 mã lực sắp lên.

Cũng có máy cưa, máy bào, máy đèn điện máy pompe nước, máy ghe, máy tàu từ 100, 200 mã lực, máy *canot* hiệu **Brooke** (*Angleterre*).

Tại hãng có sẵn hai ông kỹ sư để chuyên lo về việc ráp máy, quí vị có muốn đến hãng hỏi đều chi thì sẵn có M. Pierre Ngọc là người *Compradore* của hãng, sẽ sẵn lòng cắt nghĩa rành rẻ cho vừa lòng quí vị.

Bổn hiệu bán đồ có mắt hơn các hãng khác, song chư quí vị phải rỏ rằng : Đồ mắt là đồ tốt, của rẻ là của nồi ...., chớ chẳng phải bổn hiệu muốn thủ lợi cho nhiều. Đồ của bổn hiệu bán ra toàn là đồ chế tại ÂU-CHÂU, chớ chẳng phải đồ làm tại đây.

Quí vị muốn hỏi đều chi xin cứ viết thơ cho hãng, thì quí vị sẻ đặng vừa lòng.

ĐẠI-ÍCH

29, ĐƯỜNG TỔNG-ĐỐC-PHƯƠNG
CHOLON

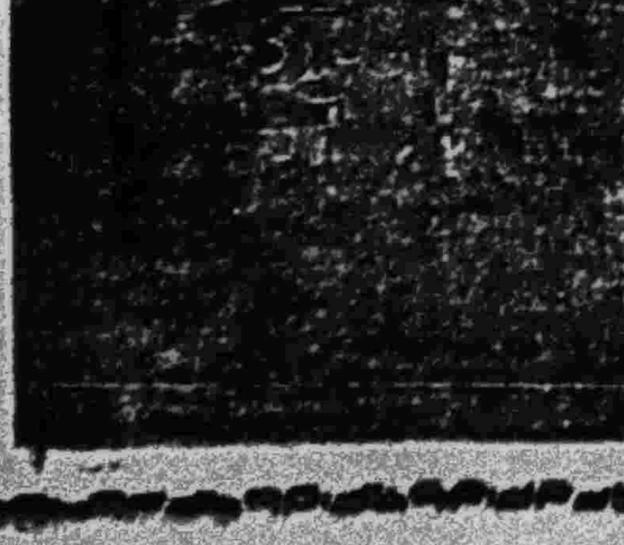

Đèn SUCCÈS
số 101

Đốt bằng hơi dầu sáng (gaz d'essence) sáng lắm, từ 150 đến 300 bougies.

Trong 15 giờ đốt chỉ hết có một lít dầu (essence) thôi.

Bán có sẵn đủ chân được 5 tới 6 và 6 thước dây.

GIÁ 18$00

THƯƠNG MẢI HỌC ĐƯỜNG

2, 4, 6, *Rue d'Ayot* Saigon

Dạy viết tắc, đánh máy chữ bút toán, chữ Pháp, chữ Anglais và các thứ chữ khác.

Các lớp học có giáo sư có bằng-cấp dạy mỗi ngày từ 3 giờ rưởi tới 11 giờ và từ 15 giờ tới 19 giờ rưởi.

TIỀN HỌC PHẢI TRẢ TRƯỚC MỖI THÁNG.

Học đường ... nhất ... các công việc thuộc về bút toán và đánh máy.

J. CAIRNS

Adresse télégraphique " Douglas " Saigon.

N° 36 Rue Lefèbvre Saigon (sau Banque de l'Indo Chine
N° 215 Quai Mytho Cholon (Binhtây).

BÁN GÓP

Thiện nghệ nghề máy xay gạo. Bán và ráp nhiều cái rồi đều vừa lòng quí khách.

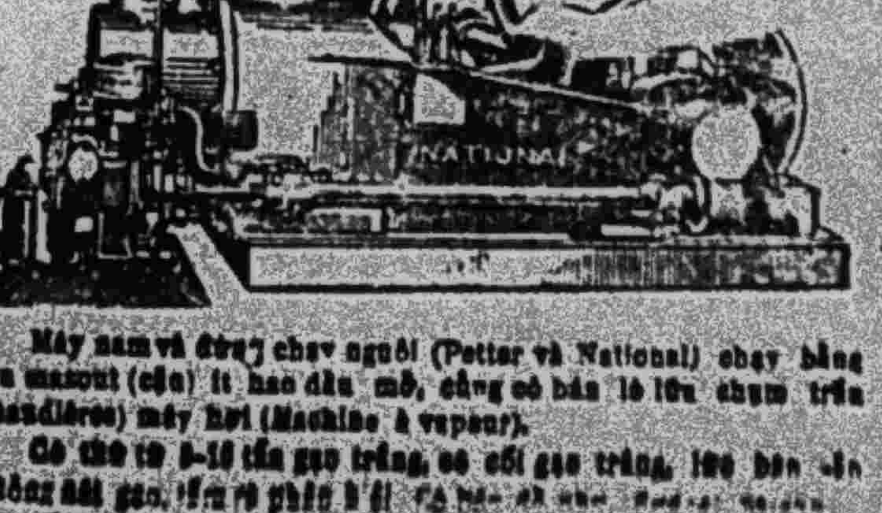

Máy nằm và đứng chạy nguội (Petter và National) chạy bằng dầu mazout (cặn) ít hao dầu mỡ, cũng có bán lò lửa chụm trấu (chaudières) máy hơi (Machine à vapeur).

Có thợ ... 5-10 tấn gạo trắng, có cối gạo trắng, ... bàn ... (Phòng ... gạo ... phân ... ...

Xin mời quí ông đến xem máy ... horizontal.